

PRIVREDNA KOMORA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

**ZNAČAJ I ULOGA KOMUNALNIH PREDUZEĆA
U ZAŠTITI OKOLIŠA NA PODRUČJU
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

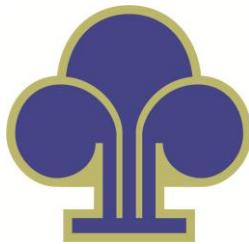

Projekt je podržan sredstvima Fonda za zaštitu okoliša Ministarstva za prostorno uređenje,
promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona

PRIVREDNA KOMORA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

**ZNAČAJ I ULOGA KOMUNALNIH PREDUZEĆA
U ZAŠTITI OKOLIŠA NA PODRUČJU
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

Projekt je podržan sredstvima Fonda za zaštitu okoliša Ministarstva za prostorno uređenje,
promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona

PRIVREDNA KOMORA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Izdavač:

Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona Zenica

Adresa: Mehmedalije Tarabara 15, 72000 Zenica

Telefon: 032 465 851;

Fax: 032 465 852;

E-mail: pkzedo@bih.net.ba

Website: www.pkzedo.ba

Štampa:

Eurocopy Zenica

Tiraž: 150 komada

Projekt je podržan sredstvima Fonda za zaštitu okoliša Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona

SADRŽAJ

PREDGOVOR	
1. ZAŠTITA OKOLIŠA.....	5
2. KOMUNALNA PREDUZEĆA SA PODRUČJA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA ČIJA DJELATNOST OBUHVATA ZAŠTITU OKOLIŠA.....	9
2.1. OPĆINA BREZA.....	10
2.1.1. JP "Komunalno" d.o.o. Breza.....	11
2.2. OPĆINA DOBOJ JUG.....	14
2.2.1. JKP "Vis" d.o.o. Doboј Jug.....	15
2.3. OPĆINA KAKANJ.....	17
2.3.1. JP "Vodokom" d.o.o. Kakanj.....	18
2.4. OPĆINA MAGLAJ.....	21
2.4.1. KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaj.....	22
2.5. OPĆINA OLOVO.....	25
2.5.1. JKP "Bioštica" d.o.o. Olovo.....	26
2.6. OPĆINA TEŠANJ.....	28
2.6.1. JP "RAD" d.d. Tešanj.....	29
2.7. OPĆINA USORA.....	32
2.7.1. JKP "Usora" d.o.o. Usora.....	33
2.8. OPĆINA VAREŠ.....	35
2.8.1. JKP "Vareš" d.o.o. Vareš.....	36
2.9. GRAD VISOKO.....	38
2.9.1. JKP "Visoko" d.o.o Visoko.....	39
2.9.2. JKP "Gradska groblja" d.o.o. Visoko.....	42
2.10. OPĆINA ZAVODOVIĆI.....	44
2.10.1. JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići.....	45
2.11. GRAD ZENICA.....	47
2.11.1. JP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica.....	48
2.11.2. PD "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica	51
2.11.3. "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica.....	54
2.12. OPĆINA ŽEPČE.....	58
2.12.1. JP "Komunalno" d.o.o. Žepče.....	59
3. MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE, PROMET I KOMUNIKACIJE I ZAŠTITU OKOLINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA.....	61
4. PRIVREDNA KOMORA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA.....	62
4.1. UDRUŽENJE KOMUNALNE DJELATNOSTI.....	64
5. BAZA PODATAKA PREDUZEĆA KOMUNALNE DJELATNOSTI SA PODRUČJA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA.....	66

PREDGOVOR

Imajući u vidu važnost djelovanja svakog pojedinca i zajednice na zaštiti okoliša, kao i značaj i ulogu koju imaju komunalna preduzeća sa područja Zeničko-dobojskog kantona u zaštiti okoliša, Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona je zahvaljujući razumijevanju i finansijskoj podršci Fonda za zaštitu okoliša Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, izradila ovu publikaciju, kao zajednički doprinos aktueliziranju pitanja zaštite okoliša.

Ova publikacija ima za cilj, da promovira značaj i ulogu koju imaju komunalna preduzeća sa područja Zeničko-dobojskog kantona u zaštiti okoliša i ukaže na neophodnost sinergijskog djelovanja svih relevantnih aktera s ciljem zaštite okoliša, na dobrobit sadašnjih, ali i budućih generacija.

Oktobar 2019. godine

PREDSJEDNICA KOMORE
mr.sci. Diana Babić

1. ZAŠTITA OKOLIŠA

Čovjek svojim aktivnostima utiče na stanje okoliša: na čistoću zraka, vode i zemlje, na količinu otpada koji stvara, na koncentraciju stakleničkih plinova koji utiču na klimatske promjene, na količinu otpada koji stvara. Svaki novi proizvod, pa čak i obična boca vode koju kupimo, ne bi mogli nastati bez energije i materijala, a kad ih jednom potrošimo ili prestanemo koristiti, one postaju otpad koji se mora odvajati, reciklirati, koristiti za proizvodnju toplotne i električne energije, a tek zatim, ako ništa od ovog nije moguće, odložiti na siguran način. Različite su vrste onečišćenja i zagađenja.

Onečišćenje i zagađenje

Svaki poremećaj količine određenih hemijskih ili bioloških tvari ili fizioloških osobina od prirodnih vrijednosti, a koja se može određenim hemijskim, fiziološkim ili biološkim putem vratiti u prvočitno stanje naziva se onečišćenje. Zagađenje predstavlja trajan oblik promjene sastava i osobina okoline. Onečišćenja su rezultat prije svega ljudske aktivnosti, a onečišćeni mogu biti: zrak, voda i zemljište, uz napomenu da razlikujemo:

Hemijsko onečišćenje i zagađenje

Pod pojmom hemijskog onečišćenja podrazumijeva se ispuštanje u okoliš bilo namjerno ili nenamjerno hemijske tvari koja nije svojstvena okolišu, te svojim djelovanjem mijenja fizikalne, hemijske i biološke karakteristike okoliša. Hemijske tvari koje onečišćuju okoliš su najčešće proizvodi ljudske aktivnosti.

Biološko onečišćenje i zagađenje

Biološko onečišćenje je posljedica razvoja neke vrste organizama (ili mikroorganizama) na osnovi hemijskog ili biohemijskog onečišćenja. Organizmi se hrane hemijskom tvari (najčešće organskog ili biohemijskog porijekla), te razmnožavanjem uzrokuju značajnu promjenu u okolišu, te mogu utjecati na zdravlje biljaka, životinja i ljudi.

Radioaktivno onečišćenje

Radioaktivna onečišćenja su posljedica korištenja radioaktivnih tvari, koje uslijed ljudske pogreške dolaze u okoliš. Najčešće su takve pogreške u proizvodnji električne energije. No postoji i namjerno ispuštanje radioaktivnih tvari, kao što su razna nuklearna oružja. Nakon kontaminacije tla radioaktivnim tvarima zemljište je dugo godina nemoguće koristiti u prvočitne svrhe.

Otpad

Da bi se smanjilo onečišćenje i zagađenje potrebno je pravilno odlagati otpad. Otpad je skup tvari hemijskog, biološkog ili nuklearnog porijekla. Otpad nastaje isključivo ljudskom djelatnošću. Nepodesan je za dalju upotrebu na klasičan način i zahtjeva nove načine obrade i prerade. Dijelimo ga na: plinoviti, tekući i kruti otpad.

Otpad može biti inertan, neopasan i opasan otpad.

Prema mjestu nastanka, razlikuje se više vrsta otpada: komunalni otpad, proizvodni otpad, ambalažni otpad, otpad iz rudarstva i eksploatacije mineralnih sirovina, otpadni elektronički i električni uređaji, oprema i vozila, infektivni, građevinski, otpadna ulja, itd.

Pokazatelji onečišćenja su vrijednosti koje prikazuju fizikalne, hemijske ili biološke karakteristike okoliša, kao što su: pH vrijednost, prisustvo teških metala, tvrdoća vode, prisustvo gasova, itd. S tim u vezi, razlikujemo pokazatelje onečišćenja u zraku, vodi i tlu.

U zaštiti okoliša za utvrđivanje količine i sastava dijelova iz okoliša, a radi utvrđivanja stupnja onečišćenja ili klasifikacije otpada i određivanja načina zbrinjavanja otpada, odnosno za utvrđivanje načina uklanjanja tvari koja onečišćuju, koriste se različite analitičke hemijske metode. Za uklanjanje tvari koje onečišćuju okoliš također postoje različite metode.

Različite su vrste obrade otpada:

Fizikalno-hemijska obrada otpada podrazumijeva upotrebu fizikalnih i hemijskih metoda u obradi otpada, kako bi postao bezopasan ili se mogao iskoristiti u različite svrhe. Za primjer fizikalno-hemijske obrade otpada je obrada otpadnih voda, gdje se u postupku obrade otpadnih voda koristi mehaničko pročišćavanje. Fizikalno-hemijske metode obrade otpada, a ovisno o vrsti otpada su: taloženje, filtracija, kristalizacija, hemijske reakcije, taložne reakcije, reakcije neutralizacije, uparavanje, zgušnjavanje, itd. Najčešće vrste otpada koje se podvrgavaju fizikalno-hemijskoj obradi su industrijskog porijekla. Takav otpad se može ponovno pretvoriti u odgovarajuću sirovinu i tim načinom spriječiti odlaganje u prirodi.

Biološka obrada otpada podrazumijeva upotrebu mikroorganizama koji razlažu određenu hemijsku tvar organskog porijekla. Primjer biološke obrade otpada je kompostiranje, gdje se otpad, biljnog organskog podrijetla u posebnim spremnicima za odležavanje, uz pomoć mikroorganizama, razlaže i pretvara u zemlju koja se dalje može koristiti u poljoprivredi. Preduslov za biološku obradu je odsustvo teških metala i hemijskih tvari koje uništavaju mikroorganizme, te odgovarajuća temperatura obrade.

Termička obrada otpada podrazumijeva tretman otpada toplotnom energijom, čime se otpad sterilizira ili spaljuje.

Kod **sterilizacije** dolazi do uništavanja mikroorganizama toplotnom energijom. Postoji suha, vlažna, hemijska i sterilizacija ionizirajućim zračenjem. Sterilizacija otpada je privremeno rješenje, a prethodi procesu privremenog odlaganja prije spaljivanja. Otpad nakon sterilizacije se ne može trajno odlagati zbog velike količine organske tvari, koja na odlagalištima opet prikuplja mikroorganizme, te ponovo postaje opasan otpad, s mogućnošću stvaranja infekcija. Takve vrste otpada se stvaraju u zdravstvenim ustanovama. To su korištene gaze, igle, šprice, zavoji, gumene rukavice i cjevčice i sve ono što može zadržati organske hemijske tvari.

Najefikasniji način zbrinjavanja otpada je **spaljivanje**. Pri spaljivanju dolazi do razlaganja na proste sastojke uz moguće oslobođanje energije. Spaljivanje se odvija u velikoj komori posebno izrađenoj za izgaranje na oko 850°C . Sam proces je osmišljen tako da prilikom izgaranja dođe do destrukcije dioksina, dok se u atmosferu ispušta ugljični dioksid. Postoje katalitički procesi koji CO_2 mogu iskoristiti za proizvodnju organskih hemijskih tvari, i na taj način spriječiti ispuštanje onečišćenja u okoliš. Oko jednog takvog postrojenja za spaljivanje otpada se može izgraditi čitava hemijska industrija. Sav otpad koji nastaje je pretežno sastavljen od ugljika, kisika, i vodika uz primjese dušika, sumpora, klora te metala i ostalih elemenata. Termičkom razgradnjom takvog otpada i odvajanjem pojedinih komponenti produkata spaljivanja i unošenjem tih komponenti u neki novi hemijski proces, doprinosi se novom iskorištenju tih produkata spaljivanja.

Privremenim odlaganjem otpada istim se privremeno zbrinjava do nakupljanja veće količine otpada, a radi dalje obrade ili trajnog zbrinjavanja. Privremeno zbrinuti otpad mora biti van utjecaja atmosferskih prilika, bez mogućnosti ispuštanja u tlo ili vodovodni i kanalizacioni sistemi. Najčešći oblici privremenog zbrinjavanja su u zatvorenim prostorijama, gdje se

najbolje mjere sigurnosti postižu odvajanjem po vrstama i hemijskom sastavu, tako da se spriječe neželjene hemijske posljedice.

Trajno odlaganje otpada podrazumijeva odlaganje otpada koji je inertan na sve vrste utjecaja iz atmosfere i atmosferske oborine. Takva vrsta otpada nastaje u građevinarstvu - cigla, kamen, beton, itd. Otpad koji je po svom načinu nastanka svrstan u kategoriju za trajno odlaganje treba proći fizikalno-hemijsku analizu. Parametri koji se određuju, trebaju biti u granicama dopuštenog za odlagališta inertnog otpada. U slučaju prekoračenja uslova za opasan otpad, primjenjuje se ili termička obrada, ili fizikalno-kemijska obrada. Moguća je i biološka obrada, ako to fizikalno-hemijski pokazatelji dozvoljavaju. Odlagališta za trajno zbrinjavanje otpada moraju zadovoljiti posebne uslove za vrste otpada, odnosno način pripreme i zbrinjavanja otpada na odlagalištu. Najčešće se provode pripreme podloge radi stvaranja nepropusna sloja koji će spriječiti prodiranje vode i hemijskih tvari u zemljište. Iz takvih odlagališta je potrebno oslobođiti stvoreni plin i vodu. No prije svega, treba više primjenjivati termičku obradu ili fizikalno-hemijsku obradu otpada radi recikliranja i iskorištavanja materijala u novim procesima.

Zaštita okoliša je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima se nastoji spriječiti onečišćenje i zagađenje okoliša, spriječiti nastanak šteta, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu, te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete.

Uz sve izazove, sa jasno definisanim principima i ciljevima, te energičnim djelovanjem, okoliš je u BiH moguće dugoročno zaštiti. Od velike važnosti je zaštita okoliša i održivo korištenje prirodnih resursa, unapređenje upravljanja okoliša, sprječavanje onečišćenja okoliša, integracija okoliša u druge sektore (turizam, energetiku, industriju, poljoprivrednu, šumarstvo, rудarstvo, promet), jačanje svijesti i uključivanje javnosti u proces donošenja odluka i provedbe mjera, subvencioniranju programa i projekata zaštite okoliša, te zajedničke aktivnosti svih relevantnih aktera u lancu odgovornosti, s tim da ćemo se u ovoj publikaciji **opisati** značaj i ulogu komunalnih preduzeća u očuvanju okoliša na području ZDK, te predstaviti institucije koje su potpora u poslovanju navedenih preduzeća u nastojanju da doprinesu misiji zaštite okoliša.

Komunalna preduzeća, realizirajući svoje redovne poslovne aktivnosti, koje su opisane u nastavku ove publikacije, imaju značajnu ulogu u zaštiti okoliša na području ZDK.

**2. KOMUNALNA PREDUZEĆA SA PODRUČJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA ČIJA
DJELATNOST OBUVATA ZAŠTITU OKOLIŠA**

2.1. OPĆINA BREZA

Površina: $72,9 \text{ km}^2$

Broj stanovnika: 14.564 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: $199,78 / \text{km}^2$

Website: www.breza.gov.ba

Poštanski broj: 71370 Breza

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.1.1. JP "Komunalno" d.o.o. Breza

Adresa: ZAVNOBIH-a br.6, 71370 Breza
Direktorica: Ramiza Frljak
Telefon: 032 783 615; 032 783 491;
Fax: 032 783 491
Email: jpkbreza@gmail.com
Website: www.jpkbreza.com

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Breza.

Osnovna djelatnost preduzeća: Pružanje komunalnih usluga, u prvom redu zahvatanje i distribucija vode, prikupljanje i odvoz kućnog otpada, čišćenje i održavanje javnih površina, pružanje ostalih komunalnih usluga, kao i drugih djelatnosti upisanih u sudske registre.

Misija: JP "Komunalno" d.o.o. Breza svojim potrošačima (domaćinstva, privreda i javne ustanove) na teritoriji općine Breza, obezbeđuje kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje, uz redovne kontrole kvaliteta vode (interne i eksterne) u skladu s važećim propisima i standardima, kao i odvođenje otpadnih voda uvažavajući ekološke standarde i uredan odvoz kućnog otpada, kako bi grad bio čist.

Vizija: JP „Komunalno“ d.o.o. Breza želi da postane uzor uspješnog preduzeća u Bosni i Hercegovini i regionu, sa savremenom tehnologijom, razvijenim ekonomskim i tehničkim sektorom, te kvalitetnim kadrovima koji odgovorno i sa zadovoljstvom obavljaju svoj posao, tako da mogu odgovoriti na sve zahtjeve potrošača.

Historijat: Datum osnivanja 12.11.1986. godine. Javno preduzeće „Komunalno“ d.o.o. Breza, organizovano je kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) sa 100% državnog kapitala. Društvo je organizovano na osnovu odluka Općinskog vijeća Breza. Navedenim aktima izvršeno je usklađivanje statusa preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) i sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine FBiH“, broj: 81/15). Tokom 2005. godine, Općinsko vijeće Breza je donijelo i Odluku o pripajanju Javnog preduzeća „Toplane“ Breza tadašnjem Javnom komunalnom preduzeću „Breza“ Breza, nakon čega preduzeće posluje pod sadašnjim nazivom, a pravni je sljednik Javnog komunalnog preduzeća „Breza“ Breza.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

- **PJ „Vodovod i grijanje“**

Zaposleni u ovoj organizacionoj jedinici obavljaju poslove praćenja i upravljanja zahvatanjem i distribucijom vode, uz maksimalnu optimalizaciju rada sistema shodno datim uslovima urednog vodosnabdijevanja grada. U sklopu poslova praćenja zahvatanja i distribucije vode prave se mjesечni izvještaj koji sadrži podatke o ukupno zahvaćenim količinama vode, isporuci vode po zonama vodosnabdijevanja, itd. Također, učestvuju u dnevnom praćenju zahvatanja i distribucije vode. U ovoj poslovnoj jedinici vrši se kontrola ispravnosti vodovodne mreže sa ciljem otkrivanja i što tačnijeg lociranja kvarova na istoj, a radi

smanjenja gubitaka i obezbjeđenja uslova za kvalitetnije snabdijevanje potrošača vodom. Sva pumpna postrojenja rade u granicama mogućnosti, uz redovno elektro, mašinsko i građevinsko održavanje. Svakodnevno se vrši dezinfekcija vode i kontrola rezidualnog hlora, kao i svih drugih fizičkih i hemijskih osobina koja ovo preduzeće može da ispituje.

U okviru PJ „Vodovod i grijanje“ postoji Odjel za distribuciju, održavanje sistema vodovodne, toplovodne i kanalizacione mreže, koji djeluje u 2 pravca:

- a) Održavanje toplovodne mreže,
- b) Održavanje vodovodne mreže.

U segmentu djelatnosti koja se odnosi na ovu oblast,preduzimaju se slijedeće aktivnosti:

- a) Kontinuirano zahvatanje i distribucija vode za piće korisnicima;
- b) Permanentno praćenje stanja higijensko-tehničke ispravnosti vode za piće. Kantonalni zavod za javno zdravstvo Zenica svakodnevno provjerava količinu hlora u vodi, a jednom mjesечно i fizičko-hemijsko bakteriološke osobine vode;
- c) Otkrivanje nelegalnih priključaka;
- d) Otklanjanje kvarova na primarnoj i sekundarnoj mreži,čime se doprinosi smanjenju gubitaka i nepotrebnom rasipanju vode;
- e) Održavanje i ugradnje vodomjera;
- f) Kontinuirana saradnja sa nadležnim službama oko praćenja izgradnje objekata i priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu novoizgrađenih objekata.

- **PJ „Čistoća“**

Poslovna jedinica „Čistoća“ radi na poslovima sakupljanja, odvoza i deponovanja otpada i drugim poslovima komunalnih usluga, prema Općinskom programu za čišćenje grada i održavanje javnih površina. Također, po narudžbi investitora vrši se otklanjanje divljih deponija, uklanjanje drveća koje može prouzokovati štetu i dr. U projektu se godišnje prikupi odveze i deponuje preko 5.000 tona otpada. Problemi na vozilima zbog starosti i opterećenosti, uzrokuju povremeni angažman i drugih kompanija za odvoz i deponovanje otpada na deponiju.

Kontinuirano se provode redovne mjere na zaštiti okoliša, a u skladu sa raspoloživim sredstvima, preduzimaju se i dodatne mjere na zaštiti okoliša. S tim u vezi, u posebnom fokusu je ugrožavanje otpadom zaštićene zone vodosnabdijevanja. JP "Komunalno" d.o.o. Breza sa partnerima učestvuje u aktivnostima na uspostavi 15 eko-otoka u Općini Breza. Prethodno je provedena edukacija djece u svim osnovnim i srednjim školama, a u budućem periodu planirano je i niz drugih aktivnosti kako bi se povećala svijest krajnjih potrošača o pravilnom odlaganju i reciklaži ambalažnog otpada.

Trenutne aktivnosti: JP "Komunalno" d.o.o. Breza je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 40.000,00 KM za realizaciju projekta „Unapređenje sistema primarnog odvajanja otpada u općini Breza kroz nabavku kontejnera i uspostava odgovarajuće infrastrukture za razdvajanje i odlaganje komunalnog otpada.“

2.2. OPĆINA DOBOJ JUG

Površina: 10,2 km²

Broj stanovnika: 4.409 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 432,25 /km²

Website: www.dobojjug.ba

Poštanski broj: 74203 Doboj Jug

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.2.1. JKP "Vis" d.o.o. Doboј Jug

Adresa: Trg 21. Mart br.2, 74203 Doboј Jug

Direktor: Maid Buljubašić

Telefon: 032 699 391

Fax: 032 699 390

Email: jkpvis@hotmail.com

Website: www.dobojjug.ba/contents/60?s=22

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Doboј Jug.

Osnovna djelatnost preduzeća: Preduzeće obavlja osnovne komunalne djelatnosti i sporedne djelatnosti koje su od značaja za nesmetano poslovanje.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Komunalne djelatnosti koje se obavljaju u preduzeću dijele se na:

- Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje;
- Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje:

- snadbjevanje pitkom vodom;
- odvodnja i prečišćavanje voda;
- prikupljanje i odvoz komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih prostora na deponiju;
- odlaganje komunalnog otpada.

Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje

- odvodnja atmosferskih voda;
- održavanje čistoće na javnim površinama i ulicama;
- održavanje javnih površina;
- održavanje grobalja;
- dekorisanje;
- zbrinjavanje komunalnog otpada nastalog u okviru djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje;
- čišćenje i razgrtanje snijega i leda sa javnih površina, lokalnih puteva i posipanje pijeskom i solju ulica i lokalnih puteva.

Sve komunalne djelatnosti od javnog su interesa i obavljaju se kao javne službe, čime se zadovoljavaju potrebe urbanog društva i one su nezamjenljiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata.

Dopunska djelatnost Javnog komunalnog preduzeća je:

- rekonstrukcija sistema vodovoda i kanalizacije;
- izgradnja sistema vodovoda i kanalizacije;
- usluga mehanizacije pravnim i fizičkim licima.

Preduzeće u zadnjem periodu predano provodi aktivnosti na projektu razvrstavanja otpada. Razvrstavanje otpada na mjestu nastanka znači da se u domaćinstvima vrši razvrstavanje otpada, jer je otpad sirovina i tu sirovinu treba iskoristiti. Na ovaj način se smanjuju količine i

troškovi odvoza smeća na deponiju, čime se ostvaruje i dodatni prihod prodajom tog sekundarnog otpada kao sirovine, a želi se potaknuti svijest građana da što manje odlažu otpad na divlje deponije i da što manje zagađuju prostor ove općine.

Trenutne aktivnosti: JKP "Vis" d.o.o. Doboј Jug je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 70.000,00 KM za realizaciju projekta „Čista rijeka Bosna“ na području općine Doboј Jug, kao i iznos od 80.000,00 KM za realizaciju projekta „Čista opština Doboј Jug“.

2.3. OPĆINA KAKANJ

Površina: 337 km²

Broj stanovnika: 38.937 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 103,28 /km²

Website: www.kakanj.gov.ba

Poštanski broj: 72240 Kakanj

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.3.1. JP "Vodokom" d.o.o. Kakanj

Adresa: Alije Izetbegovića 51/II, 72240 Kakanj

Direktor: Haris Veispahić

Telefon: 032 557 952

Fax: 032 557 956

Email: vodokom@bih.net.ba

Website: www.vodokom.ba

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Kakanj.

Osnovna djelatnost preduzeća: Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode; prihvatanje i odvodnja otpadnih voda; odvoz i deponovanje otpada; ljetno i zimsko održavanje saobraćajnica, uređenje općine, upraviteljstvo.

Historijat: JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj nastalo je 2006. godine spajanjem dva privredna subjekta i to „Gradske čistoće“ Kakanj i društva „Vodovod i kanalizacija“ Kakanj. Javno preduzeće obavlja djelatnost od posebnog javnog interesa kojom se obezbjeđuju uslovi za život i rad fizičkih i pravnih lica koja djeluju na području općine Kakanj.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Spektar djelatnosti JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj je širok, ali je težiste djelatnosti usmjeren na: proizvodnju i distribuciju pitke vode; odvodnju otpadnih voda; prikupljanje, odvoženje i deponovanje komunalnog i krutog otpada; poslovi uređenja općine: metenje gradskih i prigradskih saobraćajnica; pranje gradskih i prigradskih saobraćajnica; zimsko održavanje gradskih i prigradskih saobraćajnica; održavanje gradskih zelenih površina; strvoderski poslovi; dekoracije općine; odvodnja atmosferskih voda; održavanje vodotoka; poslovi izgradnje vodovodnih i ostalih objekata niskogradnje; upravljanje parking površinama u gradu; organizacija rada gradske zelene i buvlike pijace; ljetno i zimsko održavanje regionalnih puteva; upravljanje i održavanje stambenih i stambeno-poslovnih zgrada. U JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj aktivnosti se odvijaju se kroz 2 sektora, 5 službi i 14 odjeljenja.

Odvoženje i deponovanje komunalnog otpada:

Služba za prikupljanje otpada i održavanje deponije pri JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj bavi se organizacijom i upravljanjem svih aktivnosti i poslova vezanih za prikupljanje, odvoz i deponovanje otpada na području općine Kakanj. Organizovani odvoz otpada vrši se u urbanoj zoni, kao i u ostalim gradskim i prigradskim naseljima.

U samom gradu, kao i u pojedinim prigradskim dijelovima, prikupljanje i odvoz otpada se vrši u malim kontejnerima tzv. hajfišima. Na isti način je prikupljanje i odvoz otpada organizovan i kod većine privrednih subjekata, trgovачkih radnji, fizičkih lica i ostalih, a sve prema ugovoru koji se sklopi između JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj i primaoca usluge. Organizovani odvoz otpada je također organizovan i sa velikim kontejnerima zapremine 5 i 7 m³ i to na mjestima gdje se najviše produkuje kabastog materijala, šuta, luga, granja i ostalih krupnih materijala. Odvoz u velikim kontejnerima je organizovan i kod privrednih subjekata (TC Kakanj; TE Kakanj; RMU Kakanj). Realizacijom nove dinamike i organizacije odvoza smeća (svaki dan po dva puta odvoz sa lokacija kontejnerskih pozicija u gradu) sistematski je riješen problem pojavljivanja divljih deponija na nekoliko lokacija u gradu.

Uređenje općine:

Značajan segment u poslovanju predstavljaju i poslovi na uređenju općine Kakanj, koji se ogledaju kroz: metenje gradskih i prigradskih saobraćajnica, pranje gradskih i prigradskih saobraćajnica, održavanje zelenih površina, strvoderske poslove, dekoraciju općine, odvođenje atmosferskih voda i održavanje vodotoka. Svi poslovi na uređenju općine Kakanj vrše se isključivo na osnovu ugovora sa Zavodom za planiranje i izgradnju općine Kakanj, uz saglasnost Općinskog načelnika i po nalogu za izvršenje određenih poslova.

- Metenje gradskih i prigradskih saobraćajnica:**

Gradske i prigradske saobraćajnice i parking površine su podijeljene u V kategorija i to zavisno od intenziteta metenja:

- I kategorija 5 dana u sedmici;
- II kategorija 4 dana u sedmici;
- III kategorija 3 dana u sedmici;
- IV kategorija 2 dana u sedmici;
- V kategorija 1 dana u sedmici.

Metenje javnih površina se vrši isključivo po nalogu investitora, Zavoda za planiranje i izgradnju općine Kakanj. Mašinsko čišćenje saobraćajnica se vrši sa specijalnom mašinom za mašinsko metenje-metilicom i ono se vrši samo na ulicama I kategorije duž ivica saobraćajnice. Vrši se i prikupljanje papira sa gradskih i prigradskih saobraćajnica, parkinga i zelenih površina. Također, vrši se i struganje blata sa gradskih i prigradskih saobraćajnica, parkinga, itd.

- Pranje gradskih i prigradskih saobraćajnica**

Na osnovu standarda i normi, pranje se vrši na slijedeći način: peru se kompletne saobraćajne trake, pere se kompletan trotoar, pere se kompletna parking površina ili plato. Pranje u ljetnom periodu gradskih i prigradskih saobraćajnica i parking površina u ljetnom periodu, obavlja se samo od 23:00 do 06:00 časova. U zimskom periodu pranje će se vršiti kada dozvoljavaju vremenski uslovi. Pranje gradskih i prigradskih saobraćajnica i parking površina podijeljeno je u V kategorija.

- Održavanje zelenih površina**

Odjeljenje Zelenila ima osnovnu djelatnost održavanje zelenih površina na osnovu standarda i usvojene metodologije na slijedeći način: čišćenje (ručno i mašinsko košenje trave, pobiranje otpada, izgrabljivanje zelenih površina); okopavanje i plijevljenje sadnica ukrasnih grmova, žive ograde, ruža i sezonskog cvijeća; grubo i fino planiranje zemljišta; sječa drveća; zalijevanje; sadnja sezonskog cvijeća, ukrasnih grmova i sadnica stabala. Održavanjem zelenih površina obuhvaćene su površine: travnjaci, cvijetnjaci, živa ograda, grmovi i drveće. Navedene površine se održavaju u toku cijele godine, sa redoslijedom operacija koje su karakteristične za godišnje doba. JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj vrši i sadnju sadnog materijala (sadnice drveća, grmova, cvijeća, žive ograde - proljetna i jesenja sadnja).

- Održavanje vodotoka**

U okviru redovnih aktivnosti na uređenju općine Kakanj su i poslovi na održavanju vodotoka, odnosno čišćenja korita rijeka Zgošće i Bosne i uređivanju obala pomenutih rijeka.

Trenutne aktivnosti: JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 70.000,00 KM za realizaciju projekta „Nabavka dva specijalizirana vozila za sakupljanje i odvoz selektovanog otpada“ na području općine Kakanj.

2.4. OPĆINA MAGLAJ

Površina: 252 km^2

Broj stanovnika: 24.980 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: $99,13 / \text{km}^2$

Website: www.maglaj.ba

Poštanski broj: 74250 Maglaj

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.4.1. KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaj

Adresa: Ulica mladih 4, 74250 Maglaj

Direktor: Mehmed Bradarić

Telefon: 032 603 523

Fax: 032 603 689

Email: kjddoomaglaj@bih.net.ba

Website: www.kjdmaglaj.com

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Maglaj

Osnovna djelatnost preduzeća: Proizvodnja i distribucija vode i odvodnja otpadnih voda, poslovi skupljanja i odvoza komunalnog otpada, dopunske djelatnosti upisane u sudski registar.

Historijat: KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaj je pravni sljedbenik KJP Maglaj, koje je nastalo iz KRO „16 APRIL“ Maglaj. Preduzeće je nastalo 1981. godine, Odlukom o izdvajaju OOURL-a „PARK“ Maglaj iz sastava GRO „22.Decembar“ Maglaj i organizovanjem Samostalne organizacije udruženog rada za komunalnu djelatnost. Komunalno javno društvo d.o.o. Maglaj je na osnovu člana 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 8/05), člana 317. stav 2. Zakona o privrednim društvima („Službene novine FBiH“, broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03), a o skladu sa članom 317. stav 3. Zakona o privrednim društvima izvršilo preregistraciju po sili zakona u KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaj i do danas nema značajnijih statusnih promjena.

KJD d.o.o. Maglaj obavlja slijedeće djelatnosti:

- **Vodovod:** održavanje pumpnih stanica i vodozahvata „Bistrica“; zahvatanje, prečišćavanje i distribucija vode; priključenje na vodovodnu mrežu; isključivanje i ponovno priključivanje na vodovodnu mrežu;
- **Kanalizacija:** održavanje gradske kanalizacione mreže uključujući i intervencije na mreži;
- **Sakupljanje i odvoz smeća:** sakupljanje i odvoz otpada od domaćinstava i pravnih lica na gradskom i prigradskom području;
- **Javna higijena:** održavanje čistoće gradskih ulica i drugih javnih površina; zimsko održavanje gradskih javnih površina;
- **Gradsko zelenilo:** održavanje javnih zelenih površina; osmišljavanje i hortikultурno uređenje parkova i drugih zelenih površina;
- **Pijačne usluge:** upravljanje zelenom pijacom.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

- **Poslovi odvodnje kanalizacije**

Kanalizacioni sistem kojim ovo društvo upravlja je kombinovani kanalizacioni sistem, koji se koristi istovremeno za odvodnju fekalnih voda od privrede i domaćinstava, kao i za odvod oborinskih voda. Urbane otpadne i oborinske vode iz domaćinstva i privrede se kanalizacionim sistemom na pet izlivnih građevina direktno ulivaju u rijeku Bosnu. Dužina kanalizacione kolektorske mreže je 17.108 m. Na osnovu Rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje otpadnih voda iz urbanog područja grada Maglaja u rijeku Bosnu, ovo preduzeće je preuzele obaveze po pitanju uzimanja minimalnog broja uzoraka otpadnih voda na izlivima u rijeku Bosnu.

- **Skupljanje, utovar i odvoz komunalnog otpada, gradska higijena i zelenilo, zimska služba i zelena pijaca**

Jedinica „Higijena i zelenilo“ je najbrojnija i ima najveći broj specijalnih vozila, jer uslugama pokriva cijeli grad, prigradska naselja i 13 mjesnih zajednica. Uposlenici iz ove jedinice izvršaju slijedeće poslove:

- Skupljanje i odvoz komunalnog otpada i kabastog otpada od domaćinstava i pravnih lica;
- Održavanje gradske higijene i zelenila po ugovoru i programu sa osnivačem;
- Održavanje prohodnosti gradskih ulica i javnih površina u zimskom periodu;
- Upravljanje zelenom i mlječnom pijacom;
- druge poslove po nalogu općinskih i inspekcijskih službi.

KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaj za obavljanje poslova koristi slijedeća motorna vozila i opremu: 3 specijalna motorna vozila za automatski utovar i odvoz smeća, 2 specijalna autopodizачa kontejnera, 1 specijalno vozilo za čišćenje ulica, 1 kamion kiper i ostala oprema i uređaji za specijalne namjene (zimsko održavanje).

Preduzeće vrši neselektivno sakupljanje smeća iz gradskog područja Maglaja, prigradskih naselja i MZ-a koje su uključene, zatim njegov utovar, transport i odlaganje na „općinsku deponiju“ koja je nesanitarnog karaktera. Tehnički aspekt postojećeg sistema ima dosta kočnica i nedostataka: mala pokrivenost područja organizovanim sakupljanjem komunalnog otpada; mali broj posuda za sakupljanje otpada; neselektivno sakupljanje otpada; veliki broj nelegalnih (divljih) deponija u svim MZ-a koje nisu uključene u odvoz, a u nekim naseljima postoje slučajevi da nekoliko kuća ima svoju divlju deponiju. Ne postoji katastar nelegalnih deponija. Preduzeće vrši i usluge odvoza smeća iz ruralnih područja koja još nisu obuhvaćena u organizovanom odvozu smeća, a istovremeno su naselja sa relativno velikim brojem domaćinstava. Povećanje broja korisnika i obima usluga odvoza uticalo je na povećanje količina otpada koje su skupljene, utovarene i odložene na deponiju. Ozbiljan problem je odlaganje komunalnog otpada na deponiju Nekolj, koja se još uvijek koristi kao odlagalište komunalnog otpada.

- **Održavanje javne higijene:**

U ovoj radnoj jedinici realiziraju se slijedeći poslovi: čišćenje ulica, trotoara i prostora oko stambenih objekata ručnim i mehaničkim putem, metenjem specijalnim motornim vozilom, automatskom pometačicom; utovar i odvoz smeća prikupljenog sa očišćenih površina; čišćenje Trga A. Izetbegovića; čišćenje uličnih slivnika u gradu-ručno, mehanički i autocisternom za ispiranje; čišćenje mulja lopatom ispod gradskog mosta; struganje lopatom zemljanih nasлага i trave uz ivičnjake, sa odvozom otpada; nabavka i ugradnja slivnih rešetki oborinske kanalizacije – po nalogu nadležnih općinskih službi (vlasnik navedene infrastrukture i objekata je Općina).

- **Održavanje gradskih saobraćajnica i javnih površina u zimskom periodu**

Ova aktivnost se finansira iz budžeta Općine, te obim i kvalitet zimskog održavanja zavisi od visine opredijeljenih sredstava u općinskom budžetu. Pripremni radovi se obavljaju do početka zimske sezone.

Trenutne aktivnosti: KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaje kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 70.000,00 KM za realizaciju projekta „Opremanje KJP "Maglaj" d.o.o. Maglaj

kamionom za prikupljanje i transport otpada“ na području općine Maglaj, kao i iznos od 68.121,60 KM za realizaciju projekta „Čišćenje priobalnog pojasa rijeke Bosne na području općine Maglaj“.

2.5. OPĆINA OLOVO

Površina: 407,8 km²

Broj stanovnika: 10.578 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 25,94 /km²

Website: www.olovo.gov.ba

Poštanski broj: 71340 Olovo

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.5.1. JKP "Bioštica" d.o.o. Olovo

Adresa: Školska br.3, 71340 Olovo
Direktor: Kasim Kljajić
Telefon: 032 828 430
Fax: 032 825 010
Email: biostica@bih.net.ba
Website: n/a

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Olovo

Osnovna djelatnost preduzeća: Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom i dopunske djelatnosti upisane u sudski registar.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Preduzeće je zaduženo za održavanje čistoće grada i prigradskih naselja. U toku 2015. godine, u općini Olovo uspostavljen je 5 eko-otoka sa po tri kontejnera različitih boja za prikupljanje različitih vrsta ambalažnih materijala, te izgrađeno reciklažno dvorište u koje će prikupljeni ambalažni otpad biti dopreman i pripreman za reciklažu. Na ovaj način se i Općina Olovo pridružila općinama u kojima se uspostavlja sistem odvojenog prikupljanja i reciklaže ambalažnog otpada. U istom periodu implementiran je projekat čišćenja kanalizacionih sistema koji su na području općine Olovo začepljeni uslijed majske poplava 2014. godine. Nadzor nad izvođenjem radova vršili su JKP "Bioštica" i Općina Olovo zajedno sa inženjerima UNDP-a. Vrijednost ugovora je bila 24.000,00 KM, a radovi su trajali oko dva mjeseca. Preduzeće je poduzimalo značajne aktivnosti na sanaciji korita i obale rijeke Stupčanice na ulazu u naselje Karagino Polje. Stupčanica na ovom lokalitetu često prijeti da ugrozi putnu komunikaciju i stambene objekte.

U toku 2015. godine, na području općine Olovo je završena ili je započeta realizacija niza projekata iz oblasti komunalne djelatnosti. Odobren je projekat sanacije fekalnih i oborinskih voda u naselju Jelik koji je obuhvatio i odvodnju fekalnih voda iz sportske dvorane sa ugradnjom biološkog uređaja za tretman otpadnih voda. Projekat je finansiralo Federalno ministarstvo za poljoprivrodu, vodoprivodu i šumarstvo u vrijednosti od 170.000,00 KM. Projekt vodooskrbe padinskih zona grada odnosno naselja Gornje Olovo i Zagrađe obuhvatio je izgradnju rezervoara i pumpnih stanica. Vrijednost projekta je bila 98.000,00 KM. Implementacija projekta tzv. potisnog vodovoda Kruševo, zahvatanjem izvorišta Boljača, je realiziran zahvaljujući sredstvima IPA Fondova u vrijednosti oko 140.000 KM. U toku 2015. i 2016. godine započela je rekonstrukcija distributivne vodovodne mreže Gradskog vodovoda. Vrijednost projekta je 90.000,00 KM, a finansiran je iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša FBiH. U toku 2016. godine na području općine Olovo, implementiran je projekat „Nabavka tipskih posuda za odlaganje komunalnog otpada“.

Trenutne aktivnosti: JKP "Bioštica" d.o.o. Olovo je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 30.000,00 KM za realizaciju projekta „Nabavke kontejnera i kanti za smeće“ na području općine Olovo.

2.6. OPĆINA TEŠANJ

Površina: 155,9 km²

Broj stanovnika: 46.135 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 295,93 /km²

Website: www.opcina-tesanj.ba

Poštanski broj: 74260 Tešanj

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.6.1. JP "RAD" d.d. Tešanj

Adresa: Trg žrtava 3. avgusta bb,
74260 Tešanj
Direktor: Adnan Lihic
Telefon: 032 650 566
Fax: 032 650 428
Email: kprad@bih.net.ba
Website: www.rad-tesanj.ba

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Tešanj. Osnivači i lica koja sticanjem dionica u javnom preuzeću stupe u isto su članovi javnog preduzeća.

Osnovna djelatnost preduzeća: Proizvodnja ostalih metalnih cisterni, rezervoara i sličnih posuda; Proizvodnja čeličnih buradi i sličnih posuda od čelika; Popravak mašina; Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom; Uklanjanje otpadnih voda; Sakupljanje neopasnog otpada; Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada; Djelatnosti sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom; Gradnja cjevovoda za tečnosti i plinove; Gradnja hidrograđevinskih objekata; Gradnja ostalih građevina niskogradnje, d.n.; Uklanjanje građevina; Pripremni radovi na gradilištu; Ispitivanje terena za gradnju bušenjem i sondiranjem; Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju; Ostali građevinski instalacijski radovi; Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti; Održavanje i popravak motornih vozila; Trgovina na malo dijelovima i priborom za metalna vozila; Trgovina na veliko metalnom robom, instalacijskim materijalom, uređajima i opremom za vodovod i grijanje; Trgovina na veliko ostacima i otpacima; Trgovina na malo metalnom robom, bojama i stakлом u specijaliziranim trgovinama; Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama; Trgovina na malo tekstilom odjećom i obućom na štandovima i tržnicama; Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama; Cjevovodni transport; Skladištenje robe; Arhitektonske djelatnosti; Inženjerske djelatnosti i sa njima povezano tehničko savjetovanje; Tehničko ispitivanje i analiza; Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kamiona; Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) poljoprivrednih mašina i opreme; Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) mašina i opreme za građevinarstvo; Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, d.n.; Osnovno čišćenja zgrada; Ostale djelatnosti čišćenja zgrada i objekata; Ostale djelatnosti čišćenja; Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina; Pogrebne i srodne djelatnosti.

Historijat: JP "RAD" d.d. Tešanj je pravni sljednik Javnog preduzeća "RAD" d.o.o. Tešanj, odnosno Komunalnog preduzeća "RAD" Tešanj, a koje je nastalo iz Komunalne radne organizacije "RAD" Tešanj. Preduzeće je osnovano 01.06.1977.godine pod nazivom Zanatsko komunalno preduzeće „RAD“ Tešanj. Preduzeće posluje pod firmom: Javno preduzeće "RAD" d.d. Tešanj (skraćeni naziv: JP "RAD" d.d. Tešanj).

Misija: Kvalitetnim, kontinuiranim i trajnim vodosnabdjevanjem, dispozicijom otpadnih voda, održavanjem čistoće i ekološki prihvatljivim odlaganjem komunalnog otpada doprinijeti podizanju kvaliteta života građana, ostavljajući budućim generacijama trajna dobra kao rezultat našeg djelovanja. Politika upravljanja kvalitetom i okolišem JP "RAD" d.d. Tešanj opredijeljena je da kvalitet svojih usluga bazira na angažiranju svih zaposlenih da profesionalno izvršavaju svoje obaveze. Unaprjeđenje odnosa sa javnošću u cilju pokretanja

akcija koje će unaprjeđivati svijest građana o potrebi stalne brige za životnu sredinu u skladu s međunarodnim standardima i najboljim svjetskim praksama sprječavanja zagađenja i poticati građane na stalno podizanje nivoa brige za životni okoliš. Kvalitet usluga temelji se na timskom radu kojim želimo afirmisati sve dobre ideje, prijedloge i sugestije građana, udruženja i svih drugih subjekata i iskustva drugih.

Vizija: Pružiti u svakom trenutku kvalitetne komunalne usluge građanima i na toj osnovi izgraditi prepoznatljiv imidž u općini i državi, uvažavajući pri tome pozitivne zakonske propise i svjetske prakse i načela zaštite okoliša, biti kvalitetna podrška osnivaču u realizaciji kapitalnih ulaganja u oblasti komunalne infrastrukture i podrška svim komitentima, udruženjima i organizacijama koja se bave pitanjima ekologije. Uz saglasnost i podršku općine Tešanj usvojiti strateške odluke i obezbjediti neophodna sredstva za izradu projektne dokumentacije i implementacije projekata koji će obezbjediti rješavanje vodosnabdijevanja, dispoziciju i tretman otpadnih voda, kao i prikupljanje, prijevoz, selekciju i deponovanje otpada na cijelokupnom području općine Tešanj.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

JP „RAD“ d.d. Tešanj obavlja djelatnost od općeg interesa koja se tiču proizvodnje, sakupljanja, prečišćavanja, distribucije vode, održavanja kanalizacionog sistema, prikupljanja, odvoza, deponovanja smeća, komunalne higijene, zimske službe. Preduzeće je organizovano u dva sektora: - sektor tehničkih poslova sa 5 odjela i sektor ekonomskih, pravnih i općih poslova sa 4 odjela. Procedura priključenja novih korisnika definisana je i prati se u okviru ISO 9001:2008 standarda.

• Distribucija otpadnih voda

U toku je realizacija projekta kojeg vodi općina Tešanj na izgradnji sistema za prikupljanje otpadnih voda sa područja općine Tešanj. Realizacijom tendera za izvođenje radova na kolektorima BI, BIII, BV i AII, bit će gotovi radovi na izgradnji 1 faze primarnog kolektora. U izradi je idejni projekat postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Predstavnici preduzeća aktivno su uključeni u realizaciju ovog projekta. Nakon realizacije prve faze ovog projekta, broj korisnika bi se trebao značajno povećati. Na području općine Tešanj registrovano je oko 3000 korisnika sistema distribucije otpadnih voda, uz kontinuirano povećanje broja korisnika. Također, fakturiše se cca 600.000m³ otpadne vode, uz kontinuirano povećanje.

• Prikupljanje i deponovanje komunalnog otpada

Preduzeće vrši prikupljanje i deponovanje otpada sa cijelog područja općine Tešanj, izuzev MZ Šije. Aktivnosti preduzeća na intenzivnijem uključivanju potencijalnih korisnika u organizovani sistem prikupljanja i deponovanja otpada su ograničene bez aktivnog uključivanja nadležnih inspekcijskih organa, jer promotivne kampanje i dobrovoljno uključivanje u sistem imaju limitirane efekte. U saradnji sa općinom i Federalnim ministarstvom okoliša i turizma nabavljena su presa za presovanje recikliranog otpada, 2.000 posuda za otpad i 200 kompostera. U toku 2017. godine posude za otpad su podijeljene besplatno novim korisnicima, te se očekujedalji rast broja korisnika. Nabavkom prese stvoreni su preduslovi za dalji razvoj sistema odvojenog prikupljanja otpada, odnosno iskorištenja sekundarnih sirovina i smanjenje količine otpada koji se deponuje.

U toku su pripremne aktivnosti za sanaciju deponije u Bukvi, a u skladu sa odobrenim Planom prilagođavanja upravljanja otpadom. Izrađen je Idejni projekat sanacije i pripremljen je tender za izradu Glavnog projekta sanacije deponije. Preduzeće ima preko registriranih 7.000

korisnika organizovanog prikupljanja i deponovanja komunalnog otpada uz konstantnu tendenciju povećanja.

Trenutne aktivnosti: JP „RAD“ d.d. Tešanj je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 40.000,00 KM za realizaciju projekta „Proširenja obuhvata i unapređenja u sistemu odvoza otpada“ na području općine Tešanj.

2.7. OPĆINA USORA

Površina: 49,8 km²

Broj stanovnika: 7.568 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 151,97 /km²

Website: www.usora.com

Poštanski broj: 74230 Usora

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.7.1. JKP "Usora" d.o.o. Usora

Adresa: Sivša bb, 74230 Usora

Direktor: Slaven Prakljačić

Telefon: 032 899 250

Fax: 032 663 211

Email: jkp.usora@tel.net.ba

Website: www.usora.com/contents/78-Javna-poduzeca

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Usora.

Osnovna djelatnost preduzeća: Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode; opskrba vodom; skupljanje otpada; sanacija okoliša i ostale djelatnosti upisane u sudski registar.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Poduzeće raspolaže novim kamionom za odvoz komunalnog smeća, kao i kombi-vozilom, te kontejnerima za smeće. Poduzeće je obogatilo svoj vozni park i sa traktorom s malcerom na hidrauličnoj ruci za malciranje trave i šiblja promjera do 3 cm. Sa novim strojem proširena je ponuda usluga koja se pruža korisnicima. Istovremeno, poduzeće se prodajom riješilo jednog dijela stare mehanizacije.

Dovršen je projekat uređenja komunalne infrastrukture u poduzetničkoj zoni Žabljak. Završetkom ovih radova okončani su projekti kada je riječ o komunalnoj infrastrukturi u poduzetničkoj zoni Žabljak. Kako su kapaciteti ove zone popunjeni, u planu rada Općinskog vijeća je proširenje poslovne zone Žabljak, kao i poslovne zone Lugovi i Srednje Omanjske, a plan je i otvaranje nove poslovne zone Lugovi, koja je također dobila potporu Federalnog ministarstva poduzetništva i obrta u vrijednosti 220.000,00 KM, kojim se planira rad na spomenutoj infrastrukturi, točnije prilagodba prometovanja kamiona, kako bi bez problema mogli dostavljati robe.

Upozlenici ovog poduzeća obavljaju poslove na prikupljanju i odvozu komunalnog otpada, rad na održavanju zelenih površina, održavanje javnih površina, kao i ostali poslovi po nalogu direktora poduzeća.

Trenutne aktivnosti: JKP „Usora“ d.o.o. Sivšaje kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 75.000,00 KM za realizaciju projekta „Nabavka posuda za odlaganje komunalnog otpada i nabava posuda za odlaganje pet ambalaže“ na području općine Usora. Navedene kante za komunalni otpad bit će podijeljene svim korisnicima koji uredno izmiruju svoje obveze prema ovom poduzeću.

2.8. OPĆINA VAREŠ

Površina: 390,1 km²

Broj stanovnika: 9.556 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 24,50 /km²

Website: www.vares.info

Poštanski broj: 71330 Vareš

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.8.1. JKP "Vareš" d.o.o. Vareš

Adresa: Put mira 33, 71330 Vareš

Direktor: Zafer Kamenjaš

Telefon: 032 843 054

Fax: 032 843 033

Email: jkpvareš@bih.net.ba

Website: n/a

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Vareš.

Osnovna djelatnost preduzeća: Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode i ostale djelatnosti upisane u sudski registar.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

JKP "Vareš" d.o.o. Vareš zaduženo je za održavanje gradskih i lokalnih puteva i s tim u vezi u zimskom periodu snijeg i led sa lokalnih putova, gradskih ulica, trotoara i javnih stepeništa se uklanja u skladu sa Programom financiranja komunalnih djelatnosti.

Strategijom razvoja općine Vareš za period 2017 – 2026 predviđeni su prioriteti u oblasti zaštite okoliša:

- Održivo koristiti i zaštititi vodne resurse. Vodovodna i kanalizaciona infrastruktura je zastarjela, te da je neophodno izvršiti rekonstrukciju iste. Rekonstrukcijom vodovodne mreže će se riješiti problem rasipanja vodnih resursa odnosno smanjiti će se gubici vode u mreži. Također, značajan dio stanovništva nema pristup sigurnoj i kontroliranoj vodi za piće, te nema riješeno pitanje sistemske odvodnje otpadnih voda. Planiranim projektima će se povećati kako pokrivenost vodosnabdijevanjem, tako i kanalizacijom.
- Poboljšati stanje okoliša kroz smanjenje količina deponovanog otpada. Provođenjem odgovarajućih projekata i mjera u Varešu će se povećati količine selektiranog otpada, plasirati dalje na tržiste, te na taj način smanjiti ukupna količina deponovanog otpada. Također, projektima rekultivacije postojećih deponija i nelegalnih odlagališta otpada, smanjiti će se površine zemljišta kontaminirane otpadom.
- U okviru sektora zaštite okoliša, za ukupno 24 projekta/mjere planirano je 1.236.000,00 KM, od čega samo 73.300,00 KM iz budžeta, zbog veoma ograničenih kapaciteta općine Vareš za financiranje kapitalnih projekata. Većina neophodnih sredstava za unapređenje vodovodne i kanalizacione mreže, sistema za odvodnju otpadnih voda i upravljanje otpadom, te poboljšanja energetske efikasnosti, uglavnom u područnim školama, intenzivno će se tražiti od federalnog i kantonalnog nivoa vlasti. U ograničenom obimu, planirana je rekonstrukcija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže, kako u urbanom, tako i u ruralnom području. U okviru ovog sektora planirano je i podizanje svijesti građana o značaju zaštite okoliša i energetske efikasnosti, u vidu kampanja, izrade promotivnih materijala i saradnje sa školama.

Trenutne aktivnosti: JKP "Vareš" d.o.o. Vareš je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 40.000,00 KM za realizaciju projekta „Nastavak radova na sanaciji i uređenju gradske deponije Kota-III faza i nabavka kontejnera i kanti za prikupljanje komunalnog otpada“ na području općine Vareš.

2.9. GRAD VISOKO

Površina: 230,8 km²

Broj stanovnika: 41.352 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 179,17 /km²

Website: www.visoko.gov.ba

Poštanski broj: 71300 Visoko

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.9.1. JKP "Visoko" d.o.o Visoko

Adresa: Naselje Luke II br.16, 71300 Visoko

Direktor: Hasan Prelić

Telefon: 032 738 600

Fax: 032 738 600

Email: info@jkpvisoko.ba

Website: www.visoko.gov.ba/ba/grad/lokalna-samouprava/javna-preduze%C4%87a/jkp-visoko-doo-visoko.aspx

Vlasnička/osnivačka struktura: Grad Visoko.

Osnovna djelatnost preduzeća: Uklanjanje otpadnih voda; odvoz smeća i slične djelatnosti koje su upisane u sudski registar.

Historijat: Posebno Komunalno preduzeće u Visokom, koje se bavilo održavanjem gradskog vodovoda i kanalizacije, čišćenjem i pranjem gradskih ulica, prikupljanjem, odvozom i deponovanjem smeća i održavanjem gradske deponije, formirano je 01.03.1963. godine. Preduzeće JKP "Visoko" d.o.o Visoko je nastalo 1990. godine statusnom promjenom – podjelom JKP „Visočica“ Visoko p.o. Promjena oblika preduzeća iz JKP „Visočica“ Visoko p. o. u JKP "Visoko" d.o.o Visoko nastaje 2006. godine. Rad preduzeća organiziran je u pet radnih jedinica: Vodovod i kanalizacija; Sakupljanje, prijevoz i deponovanje smeća; Gradska čišća; Usluge; Opšti poslovi.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

S obzirom da je zaštita okoliša postala univerzalan problem, u prethodnom periodu su na području grada Visoko preuzimane organizirane mjere na zaštititi okoliša. Nužno je posebno pažnju usmjeriti na:

- zaštitu otvorenih i podzemnih vodnih tokova i način odstranjenja upotrijebljениh voda iz domaćinstva i industrije;
- odstranjenje krutih otpadaka, otpadaka od industrije i iz stambenih naselja;
- zaštitu vazduha i smanjenje zagađenosti gradske atmosfere iz domaćinstava, industrijskih pogona, centralnih kotlovnica, saobraćaja i ostalih zagađivača;
- zaštitu od buke;
- zaštitu od komunalne buke i vibracije;
- proširenje, zaštitu, uljepšavanje i očuvanje zelenih površina;
- higijenske i druge uvjete na području javnih gradskih objekata.

Kada je riječ o zaštiti okoliša, predviđene su dugoročne aktivnosti koje se odnose na: gasifikaciju općine, pokretanje inicijative za rješavanje problema odsumporavanja dimnih plinova TE Kakanj, izgradnju regionalnog kolektora i uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, organiziranje odvlačenja čvrstih otpadaka iz vangradskih mjesnih zajednica, čišćenje obala i korita rijeka od čvrstih otpadaka, postavljanje kontejnera za reciklažno odvajanje otpadaka, klasifikaciju zemljišta, rekultivaciju površinskog kopa IGM u Bradvama i sanaciju neuslovne deponije u Očazima, proglašenje šuma koje gravitiraju TE Kakanj zaštitnim šumama i usaglašavanje šumsko-privredne osnove sa Prostornim planom Grada.

Organizirani sistem prikupljanja i odvodnje otpadnih voda na teritoriji grada Visoko se sastoji od kanalizacionog sistema sa glavnim i sekundarnim kolektorima i opslužuje u prosjeku 75 % gradske populacije. Ukupna dužina postojećih glavnih vodova sa kanalizacionom mrežom iznosi oko 19 km. Upravljačku ulogu nad ovim aktivnostima ima JKP "Visoko" d.o.o. Visoko.

- **Plan upravljanja otpadom**

Grad Visoko je poslove prikupljanja i deponovanja otpada povjerio JKP "Visoko" d.o.o. Visoko. Ovo preduzeće vrši organizovano skupljanje i odvoz komunalnog otpada na području grada i dijelu prigradskih naselja. Više od 50% stanovništva je obuhvaćeno organizovanim prikupljanjem i odvozom otpada. U cilju povećanja pokrivenosti teritorije grada Visoko uslugama organiziranog prikupljanja otpadom, isto je prošireno na naselja izvan gradskog područja koja su priključena na gradski vodovodni sistem, a do sada nisu bila obuhvaćena organiziranim prikupljanjem i odvozom komunalnog otpada.

Za korisnike gradske vodovodne mreže izvan gradskog područja predviđeno je da se u naseljima koja su priključena na gradski vodovodni sistem prikupljanje komunalnog otpada vrši putem adekvatnih posuda za smeće. Na ovaj način, za korisnike gradske vodovodne mreže izvan gradskog područja, uspostavlja se jedinstven sistem i unificiran način prikupljanja, odvoza i naplate komunalnog otpada za domaćinstva u naseljima izvan gradskog područja koja su pokrivena gradskom vodovodnom mrežom. Mjesne zajednice koje su obuhvaćene proširenjem odvoza smeća, priključene su na gradsku vodovodnu mrežu su: MZ Buci, MZ Kralupi, MZ Goduša, MZ Arnavovići, MZ Topuzovo Polje.

Posude za smeće – kontejneri se ustupaju na korištenje mjesnim zajednicama izvan gradskog područja koje nisu obuhvaćene organiziranim prikupljanjem i odvozom komunalnog otpada, uz zaključivanje ugovora između nadležne općinske službe, JKP "Visoko" d.o.o. Visoko i mjesnih zajednica po iskazanom interesu i zahtjevu Savjeta mjesnih zajednica.

Prema pokazateljima odvoza otpada i deponovanja otpada na regionalnu deponiju Moščanica, trenutno se sa područja grada Visoko odvozi prosječno 570 tona/mjesecno, što iznosi 7.200 tona/godišnje, a prema procjenama od ove količine učešće otpada iz privrednog sektora iznosi oko 5% dok preostalih 95% predstavlja otpad iz domaćinstva i javnih ustanova.

JKP "Visoko" d.o.o. Visoko je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2016. godini osiguralo iznos od 30.000,00 KM za realizaciju projekta „Selekcija otpada na mjestu nastanka uz sekundarno odvajanje“. Uspješno je provedena i akcija prikupljanja elektronskog i električnog otpada na području grada Visoko u saradnji sa predstavnicima mjesnih zajednica i JKP "Visoko" d.o.o. Visoko i ovlaštenog operatera ZEOS eko-sistem d.o.o. Sarajevo. E-otpad je opasan po zdravlje ljudi i okoliš.

Trenutne aktivnosti: JKP "Visoko" d.o.o. Visoko je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 90.000,00 KM za realizaciju projekta „Selekcija otpada na izvoru nastanka i smanjenje količine otpada koja se odlaže na deponiju“ na području grada Visoko.

2.9.2. JKP "Gradska groblja" d.o.o. Visoko

Adresa: Mule Hodžića 108, 71300 Visoko

Direktor: Kenan Karavdić

Telefon: 032 735 001

Fax: 032 738 556

Email:jkpgg@bih.net.ba

Website: www.gradskagroblja.ba

Vlasnička/osnivačka struktura: Grad Visoko.

Osnovna djelatnost preduzeća: Pružanje pogrebnih usluga; održavanje javnih zelenih površina i ostale djelatnosti koje su upisane u sudske registre.

Historijat: Javno komunalno preduzeće Gradska groblja Visoko je osnovano Odlukom Skupštine Opštine Visoko 1984. godine kao Komunalna radna organizacija za sahranjivanje i upravljanje grobljima, te je 1990. godine, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, promjenilo svoje ime i status, i do današnjeg dana egzistira kao javno komunalno preduzeće. Rješenjem Općinskog suda u Zenici iz 2006. godine, preduzeće je promjenilo status u Javno komunalno preduzeće „Gradska groblja“ d.o.o Visoko.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša: Preduzeće je svoj rad organizovalo i podijelilo na službe, tj. radne jedinice od posebnog društvenog interesa i radne jedinice koje svoje poslovanje obavljaju na komercijalnim principima. U skladu sa stalnim trendom razvoja i proširenja poslova kojima se bavi, rad u JKP "Gradska groblja" d.o.o. Visoko se obavlja u pet radnih jedinica, i to: Pogrebne usluge; Gradsko zelenilo; Klesarija; Javna parkirališta; Stručna služba. JKP "Gradska groblja" d.o.o. Visoko je danas moderno preduzeće koje se oslanja na elemente tradicije, uz korištenje savremenih dostignuća.

• **Gradsko zelenilo**

JKP "Gradska groblja" d.o.o. Visoko je firma sa dugom tradicijom uzgoja mnogih vrsta ukrasnih biljaka. U vlastitim staklenicima i rasadniku iskusni vrtlari uzgajaju ukrasno cvijeće i grmlje, sezonsko cvijeće, trajnice, sobno cvijeće i cvijeće za rezanje. Uposleni u RJ Gradsko zelenilo mogu na komercijalnoj osnovi svim zainteresiranim licima ponuditi cvjetne aranžmane za svaku priliku, stručnu literaturu za uzgoj i njegu cvijeća, hranjiva i zaštitna sredstva za biljke. Pored toga, stručnjaci iz hortikulture svim zainteresiranim licima pomažu pri izboru biljaka za vrtove i daju besplatan savjet kako da uređiti okoliš. Za veće zahtjeve, na usluzi je projektni biro sa velikim iskustvom u projektovanju parkova i rekreaciono-zabavnih objekata, uređenju rezidencijalnih objekata i poslovnih prostora.

JKP "Gradska groblja" d.o.o. Visoko je zaduženo za uređenje i održavanje gradskih parkova i zelenih površina na području grada Visoko, što podrazumijeva uređenje istih uz korištenje adekvatne mehanizacije. Također, preduzeće brine i o javnim parkinzipima na području grada Visoko, u skladu sa ovlaštenjima koje mu je dala gradska administracija.

2.10. OPĆINA ZAVIDOVICI

Površina: 556 km^2

Broj stanovnika: 40.272 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: $72,43 / \text{km}^2$

Website: www.zavidovici.ba

Poštanski broj: 72220 Zavidovići

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.10.1. JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići

Adresa: Podubravlje 3, 72220 Zavidovići

Direktor: Amer Halilović

Telefon: 032 870 441

Fax: 032 870 441

Email: kpradnik@bih.net.ba

Website: www.jkpradnik.ba

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Zavidovići

Osnovna djelatnost preduzeća: Sakupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom; Proizvodnja i distribucija toplotne energije; Odvodnja otpadnih voda; Prikupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada; Poslovi javne higijene i zelenila; Čišćenje i održavanje javne higijene i zelenila u skladu sa Programom utroška sredstava sa transfera za održavanje javnih površina općine Zavidovići; Održavanje gradskih i lokalnih ulica i javnih površina u zimskim uslovima u skladu sa Operativnim programom održavanja u zimskim uslovima na prostoru općine Zavidovići; Usluge tržnice.

Historijat: JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići osnovano je Rješenjem Narodnog odbora Općine Zavidovići, broj: 663/1 od 10.11.1960. godine 10.11.1960. godine i to kao Preduzeće pod svojim prvim nazivom „Preduzeće za vodovod, kanalizaciju i ozelenjavanje“. Preduzeće je od samog osnivanja mijenjalo više puta naziv i oblik preduzeća. JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići je pravno lice koje je upisano u sudski registar kao privredno društvo koje obavlja djelatnosti od općeg interesa (komunalne djelatnosti).

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

- Odvodnja otpadnih voda – Kanalizacija**

Na području općine Zavidovići dolazi do čestih začepljivanja kanalizacionog sistema koje radnici komunalnog preduzeća otklanjaju sa velikom efikasnošću na način, da se pročepljivanje vrši ručnim putem prilikom manjih kvarova, te pomoću cisterne kada su u pitanju veća začepljenja. Kod većih začepljenja preduzeće je primorano angažovati i koristiti vakum cisternu od Komunalnog preduzeća Maglaj. Za bolje i efikasnije održavanje kanalizacionog sistema potrebno je planirati nabavku ovakve jedne cisterne (poznatija kako Woma ili CanalJet).

- Odvoz i prikupljanje otpada**

JKP “Radnik” d.o.o. Zavidovići je, na osnovu Plana prilagođavanja upravljanja otpadom na području općine Zavidovići, a u vezi sa Odlukom o komunalnom redu (“Službeni glasnik općine Zavidovići”, broj: 3/15), od 01.07.2015. godine otpočelo prikupljati otpad sa područja prigradskih naselja. U navedenim naseljima se vrši organizovano prikupljanje otpada putem vreća za otpad koje korisnici odlažu pored puta, a Preduzeće vrši odvoz tako odloženog otpada. Ovakav vid odvoza otpada je dosta efikasniji i bolji, kako za korisnike, tako i za okolinu, jer nema razbacivanja otpada na okolini prostor i nema zapaljenog otpada, kao što je slučaj kod odlaganja u kontejnere. Problem prikupljanja otpada u selima je, prije svega, u nepristupačnim putevima koji su uski za vozila preduzeća, te zbog zimskog neodržavanja istih, a grane drveća također stvaraju otežano kretanje vozila.

Odvoz otpada se vrši na RD Mošćanica u Zenici, gdje se svakog mjeseca odvozi cca 30 tona otpada, a postoji i gradska deponija „Ekonomija“. Preduzeće redovno aplicira na Javne pozive Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK, a dobijena sredstva se uglavnom troše na nabavku neophodne mehanizacije, dok je za projekt iz 2016. godine „Sanacija postojeće deponije komunalnog otpada“ od navedenog kantonalnog Ministarstva odobren iznos od 50.000,00 KM.

- **Zimska služba**

Zimsko održavanje gradskih, prigradskih, strmih ulica, javnih površina i lokalnih puteva se izvršava na zadovoljavajući način. Tokom rada na zimskoj službi uočeno je da postoje neke dionice puta koje bi trebale da se uvrste u održavanje. Nakon završene zimske službe, sve gradske, prigradske, strme ulice, javne površine i lokalni putevi se očetkaju od abrazivnog materijala i operu, čime su aktivnosti na zimskoj službi za tu sezonu završene.

- **Održavanje javnih površina**

Održavanje javnih i zelenih površina vrši se u skladu sa općinskim Programom utroška sredstava sa transfera za održavanje javnih površina, kojim je određen obim i kvalitet čišćenja i pranja javnih površina i održavanje zelenih površina. Preduzeće na osnovu mjesecnih naloga koje odobrava Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova općine Zavidovići, u granicama finansijskih sredstava predviđenih budžetom općine Zavidovići, obavlja one aktivnosti koje su prioritetne. Finansijska sredstva općine Zavidovići nisu dovoljno planirana u budžetu općine da bi se higijena u gradu dovela na jedan ozbiljniji nivo i da bi se gore navedeni Program mogao u cijelosti ispoštovati na način kako je to propisano i Odlukom o standardima komunalnih usluga („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj: 9/2011).

Trenutne aktivnosti: JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovićije kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 20.000,00 KM za realizaciju projekta „Izgradnja transfer stanice i nabavka specijaliziranog vozila za transport prikupljenog otpada“ na području općine Zavidovići, kao i iznos od 75.000,00 KM za realizaciju projekta „Projekta čišćenja obala rijeke Bosne“.

2.11. GRAD ZENICA

Površina: 558,5 km²

Broj stanovnika: 110.663 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: 216,15 /km²

Website: www.zenica.ba

Poštanski broj: 72000 Zenica

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.11.1. JP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica

Adresa: Bistua Nuova 17, 72000 Zenica

Direktor: Emir Pašalić

Telefon: 032 209 334

Fax: 032 209 359

Email: info@vikze.ba

Website: www.vikze.ba

Vlasnička/osnivačka struktura: Grad Zenica

Osnovna djelatnost preduzeća: Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica obavlja javnu djelatnost vodosnabdijevanja i odvodnje koja predstavlja najosjetljiviju i najvažniju komunalnu djelatnost, koja u osnovnom podrazumijeva: proizvodnju (zahvatanje, prečišćavanje i dezinfekciju) i distribuciju čiste vode, vode za piće; prihvatanje, odvodenje, prečišćavanje i disponiranje fekalnih (otpadnih) i atmosferskih voda.

Historijat: JP „VIK“ d.o.o. Zenica, od osnivanja do danas, prolazilo je kroz niz različitih organizacionih formi i naziva. U periodu od 1951. do 1954. godine, registrovano je preduzeće Gradski vodovod i kanalizacija Zenica, koje je 1956. godine preregistrovano u Komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ Zenica. Komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ se 01.09.1965. godine integrisalo sa Građevinskim preduzećem „Rad“, pa je nastalo novo Komunalno preduzeće „Vodorad“ Zenica, koje je funkcionalo do 1978. godine. U junu iste godine (15.06.1978.), formirano je preduzeće KRO „Komrad“ Zenica u kojem su bile integrisane sve komunalne djelatnosti, gdje je bila i OOOUR „Vodovod i kanalizacija“. Posljednja reorganizacija preduzeća, izvršena je 01.01.1990. godine. Od tada ovo postaje zasebno preduzeće RO „Vodovod i kanalizacija“ p.o. Zenica, još uvijek društveno preduzeće sa radničkom samoupravom. Dana 17.08.2006. godine usvajanjem odluke o usklađivanju statusa, sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ p.o. prelazi u Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica.

Misija: Preduzeće ima zadatak da proizvede i isporuči vodu za piće koja odgovara propisanim standardima iz ove oblasti, te pruži usluge uredne odvodnje otpadnih voda, a sve u obimu i kvalitetu koje će zadovoljiti korisnike usluga, odnosno građane Zenice, te nadležne gradske službe, Gradonačelnika i gradsko vijeće kao organe lokalne samouprave zadužene i odgovorne za funkcionisanje komunalnih djelatnosti. Preduzeće je orientirano na povećanje pouzdanosti u pružanju usluga, proširenju vodovodne i kanalizacione mreže i kroz to je orientirano na davanje doprinosa u poboljšanju uslova življenja građana grada Zenice i okolnih naselja, te fleksibilnost i otvorenost u komunikaciji sa drugima, prvenstveno sa korisnicima usluge vodosnabdijevanja i odvodnje.

Vizija: Menadžment preduzeća ima vrlo jasnou viziju koju su prihvatali svi njegovi zaposlenici i tako je pretvorili u zajedničku viziju razvoja, usmjerenu prema potrošačima i samom preduzeću. Cilj je obezbijediti uslove za dugoročno i stabilno poslovanje te kontinuirano snabdijevanje vodom, uredno odvođenje i tretman otpadnih voda, uz osiguranje da su ciljevi preduzeća usklađeni sa potrebama i očekivanjima korisnika usluga. Razvoj vodovodnog i kanalizacionog sistema usklađuje se sa razvojem grada Zenice i okolnih naselja. Osiguranjem dobrih uslova rada i zadovoljstva zaposlenih doprinosi se postizanju visokog stepena kvaliteta

usluga, a obučavanjem i motivisanjem uposlenika omogućuje se da njihovo znanje i iskustvo doprinesu neprekidnim poboljšanjima procesa i rezultata rada. Pri obavljanju aktivnosti Preduzeća naročita pažnja je posvećena zaštiti životnogokoliša i očuvanju prirodnih resursa.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

- Održavanje kišne kanalizacije**

Održavanje kišne kanalizacije nije u direktnoj nadležnosti JP „ViK“ d.o.o. Zenica nego je to u nadležnosti gradske Službe za ekologiju, komunalne i inspekcijske poslove. Međutim, JP „ViK“ d.o.o. Zenica ima potpisani ugovor s nadležnom Službom prema kojem, na poziv iste, vrši intervencije na mreži kišne kanalizacije. Intervencije na kišnoj kanalizaciji su slijedeće: ručno i mašinsko čišćenje slivnih rešetki; čišćenje i ispiranje sistema kišne kanalizacije; čišćenje kolektora od nanosa pjeska iz slivnih rešetki; čišćenje rešetkastih rigola; intervencija specijalnog vozila WOMA (slivnik); ostalo. Pod ostalim intervencijama se podrazumijevaju slijedeći poslovi: zamjena slivnih rešetki (s ramom, bez rama, čeličnih); zamjena poklopaca (s ramom, bez rama, čeličnih), itd.

- Održavanje fekalne kanalizacije**

Odjeljenje kanalizacija održava rasprostranjenu i izuzetno kompleksnu kanalizacionu mrežu grada Zenica i prigradskih naselja u dužini cca 120 km. Glavni zadaci ovog odjeljenja su: proštopavanja na postojećoj mreži, proširenje kanalizacione mreže, te veći zahvati na rekonstrukciji postojeće mreže. Gradski kanalizacioni sistem je najvećim dijelom izgrađen kao mješoviti sistem kanalizacije, a u puno manjoj mjeri je kanalizacija odvojena na fekalnu i oborinsku. Ovakva situacija veoma često uzrokuje velike probleme na održavanju iz nekoliko razloga. Prvi razlog je taj što neodgovorni građani samovoljno priključuju svoje kišne odvode na fekalnu kanalizaciju koja nije projektovana da prihvati tolike količine vode, pa dolazi do preopterećenja. Drugi razlog je što su ponekad zacjeljeni potoci priključeni na mješoviti sistem kanalizacije i u koje, opet neodgovorni građani, bacaju krupni otpad i drugo smeće, što dovodi do začepljenja kanalizacionih kolektora. Ovo su najčešći slučajevi kad odjeljenje kanalizacija mora da interveniše i rješava probleme. Odjeljenje za održavanje kanalizacione mreže intervencije na fekalnoj kanalizaciji vrši na slijedeće načine: mašinsko proštopavanje WOM – om; preventivno čišćenje kolektora; intervencije za druga lica (K); ručno čišćenje šahtova i proštopavanja sajalom; sanacije šahtova, kineta, penjalica, malterisanje; ručno otkopavanje kvarova i saniranje; mašinsko otkopavanje kvarova i saniranje; ostali poslovi. Pod ostalim intervencijama se podrazumijevaju sljedeći poslovi: isporuka - snabdijevanje vodom; pranje fontana; čišćenje pjeskolova i taložnika u Kasapovićima; pranje i dezinfekcija bazena pitke vode; izbijanje zračnih jastuka na vodovodnim linijama; deratizacija i drugi poslovi. Sektor održavanja je tehnički i kadrovski sposoban za izvođenje svih vrsta radova na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži.

- Proizvodnja električne energije:**

JP „VIK“ d.o.o. Zenica je za sada jedino vodovodno preduzeće u BiH koje vodu za piće iz javnog vodovodnog sistema koristi za proizvodnju električne energije. Preduzeće je vlastitim sredstvima i bez kreditnog zaduženja izgradilo hidroelektranu nominalne snage 485 kW. Elektrana je puštena u rad u augustu 2012. godine. Računalo se sa ekonomskim vijekom elektrane od 50 godina, a dosadašnje „ponašanje“ instalirane opreme obećava da će elektrana moći raditi 100 godina. Period povrata investicije je samo 3,5 godina. Navedeni period za rezultat ima činjenicu da JP „VIK“ d.o.o. Zenica za resurs električne energije ima 4 puta veći prihod nego rashod.

2.11.2. PD "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica

Adresa: Mošćanica bb, 72000 Zenica

Direktor: Emir Zukić

Telefon: 032 446 361

Fax: 032 446 364

Email: regdepze@bih.net.ba

Website: www.rdm.ba

Vlasnička/osnivačka struktura: Grad Zenica

Osnovna djelatnost preduzeća: Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica je javno preduzeće koje se bavi zbrinjavanjem čvrstog neopasnog otpada na ekološki prihvatljiv način u skladu sa Zakonom i propisanom tehnologijom. Pored obrade i zbrinjavanja neopasnog otpada, na deponiji kontinuirano vrše poslovi izdvajanja reciklabilnih materijala, kao što su: PET ambalaža, tvrda plastika, metalni otpad, papir-karton, auto-gume, drvo i dr.

Historijat: Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica osnovano je Odlukom o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću, koju je donijelo Vijeće općine Zenica na svojoj sjednici održanoj 12. septembra 2002. godine ("Službene novine općine Zenica", broj: 7/02 i 8/03) i upisano je kod registra Društava Kantonalnog suda u Zenici, Rješenjem o upisu br. U/I-3232/02 od 02.10.2002.godine. Skraćeni naziv firme je "RDM" d.o.o. Zenica, a osnivač Društva je općina Zenica sa 100 % udjelom u osnivačkom ulogu. Dana, 05.06.2008.godine na Svjetski dan zaštite okoliša otvorena je i puštena u rad novoizgrađena Regionalna deponija "Mošćanica".

Misija: Cilj osnivanja ovog Društva je izgradnja moderne Regionalne sanitарне deponije za bezopasni otpad, koja bi zbrinjavala otpad na ekološki prihvatljiv način u skladu sa Zakonom i propisanom tehnologijom sa područja Regije za upravljanje čvrstim otpadom, koju pored općine Zenica, čine još općine Visoko, Kakanj, Žepče, Zavidovići, Travnik, Novi Travnik, Vitez i Busovača. Regija ima oko 400.000 stanovnika.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Društvo djeluje kao jedinstvena cjelina tj. nema organiziranih poslovnih jedinica. Svoju osnovnu djelatnost Društvo obavlja na Regionalnoj deponiji "Mošćanica". Objekat Regionalne deponije ima oko 24 ha površine i ograđen je betonskom ogradom. Deponija se može podijeliti na dvije zone, ulazno-izlazna, gdje su smješteni objekti, kao što su; upravna zgrada, ulazno-izlazna kolska vaga sa nadstrešnicom i vagarskom kućicom, čuvarska kućica, pretakalište za gorivo, rezervoar pitke vode, spremnik za plin, radionica sa skladištem i garažama, plato za pranje točkova vozila, reciklažno dvorište, objekat za baliranje i skladištenje reciklabilnih materijala i dr.. Drugu zonu Deponije čine kasete za odlaganje otpada, gdje postoji izgrađena kaseta tlocrtnje površine 4 ha i dvije lagune sa pumpnim stanicama za recirkulaciju procjednih voda zapremine 1.000 m³ i 850 m³, kao i sistem za otpolinjavanje deponijskih kaseta sa plinskom stanicom i bakljom za spaljivanje deponijskog plina. Ulazno-izlazna zona Deponije je pokrivena sa videonadzorom, a prostor gdje su smješteni ovi objekti je osvijetljen sa rasvjetom.

Godišnje se na deponiju deponuje oko 55.000 tona komunalnog otpada. Iako se ostvaruju dobri rezultati kada je u pitanju realizacija plana odlaganja otpada na RD "Mošćanica", nažalost, svakodnevno u svim općinama ogromne količine otpada završavaju na tzv. divljim deponijama pored puteva, na obalama rijeka i dr.

Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica ima zaključene ugovore o odlaganju neopasnog industrijskog otpada sa nekoliko privrednih subjekata, kao što su: "Prevent BH" d.o.o. Visoko, "Prevent Leather" d.o.o. Visoko, "Prevent Fabrics" d.o.o. Visoko, "AFOZ" d.o.o. Travnik, "Eko-industrijski otpad ZIZI" d.o.o. Travnik, "Alba Zenica" d.o.o.. Pored toga, Društvo zaprima neopasan industrijski otpad i od drugih subjekata koji povremeno u vlastitoj režiji dopreme otpad na Deponiju. Radi se o dopremi i odlaganju tekstilnog otpada, sitnog plastičnog otpada, livačkog pjeska i dr., koji se produkuje u procesu industrijske proizvodnje. Na Regionalnu deponiju se godišnje odloži cca 2.500 tona ove vrste otpada.

Pored toga, Regionalnu deponiju "Mošćanica" se godišnje odloži preko 80 tona građevinskog otpada i cca 750 tona zemlje od iskopa i kamene sitnježi. Ovdje treba istaći i doprinos Regionalne deponije na besplatnom odlaganju otpada u akciji uklanjanja otpada sa tzv. divljih deponija na području grada Zenica.

- Izdvojene količine korisnog materijala iz dopremljenog otpada**

Društvo je od samog početka rada Deponije organiziralo vršenje poslova selekcije i izdvajanja korisnog materijala iz dopremljenog otpada (papir, karton, PET ambalaža, metali, tvrda plastika, obojeni i bijeli najlon, drvo, staklo i dr.). Ovom aktivnošću ostvaruju samo ekološki benefit, a ekonomski bi se ogledao u uštedi odlagališnog prostora. Za devet godina rada ušteđeno je cca 40.000 m³ zapremine odlagališnog prostora. No, troškovi radne snage koji se angažuju na ovim poslovima ne mogu ni izbliza biti pokriveni sredstvima ostvarenim od prodaje ovih materijala.

Godišnje se iz dovezenih količina otpada izdvoji cca 150 tona korisnog materijala, i to cca: 80 tona PET ambalaže, zatim cca 45 tona kartona/papira, 10 tona tvrde plastike, te 5 tona otpadnog metala, kao i 1.500 komada otpadnih guma. Sav ovaj materijal je plasiran na tržiste i vraćen kao sirovina u proces reciklaže. Od izdvojenih količina korisnog otpada godišnje se ostvari neto prihod u iznosu od oko 50.000,00 KM.

Opredjeljenje je da se u narednom periodu unaprijedi izdvajanje reciklabilnog materijala. S tim u vezi, planirana je priprema tehnoekonomske dokumentacije za izgradnju adekvatne sortirnice otpada. No, realizacija ovih ciljeva zavisi od finansijske podrške, kako osnivača, tako i resornog federalnog i kantonalnog ministarstva, fondova i dr., s obzirom da Društvo nije u mogućnosti da se dodatno kreditno zadužuje za finansiranje izgradnje linije za sortiranje otpada čija bi izgradnja koštala od 3 do 4 miliona KM, dok je ekomska samoodrživost vrlo upitna bez uspostavljenog integralnog sistema upravljanja otpadom.

Trenutne aktivnosti: PD "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 60.000,00 KM za realizaciju projekta „Izvođenje pripremnih zemljanih radova sa finim planiranjem buduće plohe kasete br.2 na RDM“.

2.11.3. "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica

Adresa: Sarajevska bb, 72000 Zenica

Direktor: Vlado Jerkić

Telefon: 032 442 851

Fax: 032 440 611

Email: alba_ze@alba.ba

Website: www.alba.ba/zen/

Vlasnička/osnivačka struktura: ALBA Group (75%) i grad Zenica (25%)

Osnovna djelatnost preduzeća: "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica kao ugovorene usluge obavlja sljedeće djelatnosti: prikupljanje i odvoz komunalnog otpada iz stambenih objekata; zimsku službu; čišćenje ulica; pražnjenje uličnih korpi za smeće; uklanjanje divljih deponija; čišćenje i održavanje zelenih površina.

Historijat: Društvo sa ograničenom odgovornošću ALBA Zenica d.o.o. osnovano je temeljem osnivačkog ugovora, a upisom u sudski registar dana 04.02.1999. godine stiče pravo na obavljanje registrovane djelatnosti. Osnivanje društva je obavljeno na osnovu sljedećih dokumenata:

- Ugovor o zajedničkom ulaganju radi osnivanja zajedničkog preduzeća za odstranjivanje otpada, reciklažu i čišćenje javnih površina (ALBA International, kasnije ALBA AG Berlin; općina Zenica; JP Komrad Zenica);
- Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti (ALBA Zenica i općina Zenica) te ostalih dokumenata.

Grad Zenica, osim što je partner u preduzeću ALBA Zenica, također je i naručilac usluga koje su definisane Ugovorom o obavljanju komunalnih djelatnosti iz aprila 1999. godine koji je potpisana na period od 20 godina. Osnovni ugovor se specificirao svake godine. Novi Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti je potpisana 2019. godine, na period od narednih 20 godina.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Najvažniji razvojni projekat preduzeća "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica, a koji nije vezan za Ugovor sa gradom Zenica, je odvojeno prikupljanje, otkup, transport i prodaja iskoristivih materijala s ciljem ponovnog vraćanja u proces proizvodnje. Sakupljanje starog papira, folije, PET ambalaže i ostalih iskoristivih materijala pokrenuto je kao pilot-projekat krajem 2002. godine, da bi zadnjih nekoliko godina ova aktivnost postala jedna od osnovnih, koja, skupa sa poslovima nevezanim za grad Zenica, učestvuje u ukupnom prihodu sa preko 40%. U toku jedne godine se prikupi i otpremi cca 14.500 tona iskoristivih materijala.

Što se tiče usluge odvoza otpada, "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica je tokom godina uvodila nove načine prikupljanja, transporta, manipulacije i odlaganja otpada iz domaćinstava, ali i nalazila načine za odslaganje svih drugih vrsta otpada sa područja grada Zenica. Zatečeni veliki kontejneri $5,5 \text{ m}^3$ su vremenom izbačeni iz upotrebe, te su zamijenjeni puno racionalnijim i okolinski prihvataljivijim metalnim kontejnerima $1,1 \text{ m}^3$ sa poklopcem. Slijedeći korak je bila zamjena metalnih kontejnera plastičnim, što je započeto 2015. godine, a razlog je lakša manipulacija, funkcionalniji i jednostavniji poklopci, kao i mogućnost pražnjenja noću (bez buke). Zadnji projekat uključuje nabavku i postavljanje najnovijih modela plastičnih kontejnera $1,1 \text{ m}^3$, tzv. SPLITLID sistem, koji omogućavaju samo djelomično otvaranje

poklopca (jednom trećinom), čime se dodatno ograničava rasipanje otpada iz posuda, te sprječava raznošenje od strane ptica i pasa latalica, ali i smanjuje neugodan miris, naročito u ljetnim mjesecima.

Još jedan novitet koji smo uspješno primijenili u gradu Zenica jeste postavljanje podzemnih kontejnera za komunalni i iskoristivi otpad, čije prednosti su višestrukе: jedan podzemni kontejner zamjenjuje cca 3 kontejnera $1,1\text{ m}^3$, tako da su posebno interesantni za gusto naseljene dijelove grada Zenica kojima nedostaje slobodnih površina oko zgrada i parkingu; otpad se skuplja u posebne vreće pozicionirane u zemlji, tako da je, skoro u potpunosti, izbjegnuto širenje neugodnih mirisa, te curenje i prosipanje otpada; izuzetan estetski izgled, čime se savršeno uklapaju u sliku moderne stambene cjeline.

Problem efikasnog odlaganja otpada u prigradskim i seoskim sredinama je prevaziđen podjelom plastičnih kanti 240 litara za svako domaćinstvo uključeno u sistem organizovanog odvoza otpada. Od početka projekta do danas, podijeljeno je preko 7.600 posuda ovog tipa, a "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica je uključila u sistem brojna naselja čiji stanovnici nikada nisu organizovano odlagali smeće.

Krajnji cilj "ALBA Zenica" d.o.o. Zenice je da stepen uključenosti u sistem organizovanog odvoza otpada grada Zenica bude 100%, što se planira dostići do 2020. godine. Kada je preduzeće "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica u pitanju, ovaj cilj bi se mogao ispuniti već sutra, jer je lakši dio posla nabaviti i podijeliti kante, izvršiti evidentiranje novih korisnika, organizovati pražnjenje posuda i fakturisati pruženu uslugu. Nažalost, brojni su problemi prilikom uključenja novih korisnika, od nepristupačnosti terena, loše naplate, pa do otvorenog suprotstavljanja određenog broja građana uključenju u sistem. Samo zajedničkim snagama "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica, predstavnika mjesnih zajednica i nadležnih gradskih službi i inspekcije moguće je ostvarenje ovog plana.

Planovi razvoja u gradu Zenica

• Sistem organizovanog odvoza otpada grada Zenica 100%

Razvoj komunalne djelatnosti u svakoj sredini, pa tako i u gradu Zenica, je osnovni preduslov ukupnog razvoja svake urbane cjeline. Rezimirajući dosadašnja iskustva, ali i uvažavajući moderne tendencije upravljanja otpadom, moguće je izvršiti okvirnu projekciju, odnosno planiranje koraka koji imaju za cilj pozicioniranje grada Zenica kao ubjedljivo najrazvijenije sredine sa aspekta sistema upravljanja otpadom. "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica posjeduje potrebno znanje i iskustvo da predloži razvoj komunalne djelatnosti, odnosno iznese svoje viđenje kako bi jedna moderna urbana zajednica trebala izgledati u iduće dvije decenije sa aspekta upravljanja otpadom, a uzimajući u obzir sve specifičnosti, ne samo grada Zenice, nego i Kantona i Države.

Projekat proširenja sistema organizovanog odvoza otpada, odnosno proširenje na cijelo gradsko područje prepostavlja nabavku dodatne opreme i sredstava rada. Kako je procjena da bi se u I fazi trebalo uključiti još cca 3.000 domaćinstava, potrebno je nabaviti isti broj plastičnih posuda, najmanje 2 vozila za transport otpada (smećare) odgovarajućih karakteristika, te izvršiti pripreme za područja do kojih nije moguće doći vozilom (pretovarne stanice, zajednički kontejneri). Naravno, kao što smo već spomenuli, osnovni preduslov je zajednički angažman "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica, svih građana, posebno predsjednika MZ-a, te nadležnih gradskih službi, sa naglaskom na inspekcije. Predviđeno je da ova faza traje 15 mjeseci, ali je teško očekivati da će se odmah svi korisnici do tada nepokrivenih područja

uključiti u organizovani sistem, pa je stoga ostavljen period II faze, kada se očekuje završetak projekta sa kompletiranjem broja novouključenih domaćinstava.

- **Reciklažni centar**

Uporedo sa ovim projektom, počelo bi se sa instaliranjem Reciklažnog centra, po uzoru na savremena postrojenja tog tipa. Lokacija Reciklažnog centra još nije zvanično utvrđena, ali prema sadašnjim analizama, najvjerojatnija pozicija je na Regionalnoj deponiji Mošćanica, kako bi se iskoristile ne samo zeničke količine komunalnog otpada, nego i otpad svih drugih općina koji se odlaže na ovoj deponiji. S obzirom da se radi o skupoj investiciji, koja je uz to još i tehnički/tehnološki zahtjevna, projekat bi se odvijao u nekoliko faza – I faza bi uključivala instalaciju sortirnice, odnosno postrojenja za fizičko razdvajanje otpada, uz svu dodatnu opremu i sredstva nepodnosa za normalno funkcionisanje ovakvog postrojenja (hala, radne mašine, rotaciono sito, presa itd). Rok za završetak I faze ovog projekta je 36 mjeseci od dana potpisivanja Ugovora.

Nakon završetka I faze projekta izgradnje Reciklažnog centra, pristupilo bi se implementaciji sistema odvojenog prikupljanja otpada za stanovnike grada Zenica. Preduzeće već ima određenog iskustva u ovim aktivnostima, jer nekoliko godina provodi pilot projekat za pojedine dijelove Grada, u kojima su građanima koji imaju kante od 240 litara za odlaganje komunalnog otpada podijeljene dodatne kante za iskoristive materijale. Također, Preduzeće već dugi niz godina postavlja zelene otoke u Gradu, a prilikom ugradnje podzemnih kontejnera, vodi se računa da određeni broj bude namijenjen isključivo za odlaganje iskoristivih materijala. Postoji nekoliko načina koji se primjenjuju s ciljem odvojenog prikupljanja otpada u regiji (prikupljanje putem posebnih kesa, dodatne posude za pojedinačne korisnike, zajedničke posude itd.). Iz sadašnje perspektive, dodatne posude bi bile optimalna opcija, ali prilikom donošenja konačne odluke biti će sagledane sve prednosti i nedostaci svakog od mogućih načina prikupljanja u trenutku implementiranja projekta. II faza izgradnje Reciklažnog centra će omogućiti preradu sortiranog komunalnog otpada u RDF/SRF sirovini, koja se već sada koristi kao alternativno gorivo u cementarama Lukavac i Kakanj.

Nakon pokrivanja cijele teritorije Grada odvojenim prikupljanjem otpada i završetkom I i II faze izgradnje Reciklažnog centra, pristupilo bi se III fazi koja je najzahtjevnija, a koja podrazumijeva instaliranje postrojenja za preradu biološkog otpada. Preduslov za ovu fazu je uključivanje građana u sistem prikupljanja "zelenog otpada"; trenutne tendencije u regiji su da se građanima (koji imaju vrt ili slični zelenu površinu u vlasništvu) dijele mini-kompostirnice, kako bi samo zbrinjavali ovu vrstu otpada, ili se dijele dodatne posude, čiji bi se sadržaj zatim transportovao i zbrinjavao, u za to predviđeno postrojenje na Reciklažnom centru.

Svaka od aktivnosti prikazanih u dinamičkom planu prepostavlja ispunjenje brojnih preduslova. Naročito je značajna promjena u legislativi viših nivoa vlasti, te podrške nadležnih institucija za izgradnji Reciklažnog centra na način kako je isti zamišljen. Bitno je naglasiti da je riječ o izuzetno zahtjevnim investicijskim projektima, koje je relativno lako izgraditi, ali jako teško upravljati i poslovati na finansijski održivom nivou. Drugim riječima, potrebno je aktivno uključenje čitave zajednice, kako na lokalnom, tako i na višim nivoima.

Trenutne aktivnosti: "ALBA Zenica" d.o.o. Zenica je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 40.000,00 KM za realizaciju projekta „Zeleni otoci za višespratnice“ na području grada Zenica.

2.12. OPĆINA ŽEPČE

Površina: 395 km^2

Broj stanovnika: 31.582 (2013. godine)

Gustoća naseljenosti: $111,99 / \text{km}^2$

Website: www.opcina-zepce.com

Poštanski broj: 72230 Žepče

Kanton: Zeničko-dobojski kanton

2.12.1. JP "Komunalno" d.o.o. Žepče

Adresa: Željeznička 3, 72230 Žepče

Direktor: Mirko Šumić

Telefon: 032 888 300

Fax: 032 881 701

Email: jp.komunalno.zepce@tel.net.ba

Website: www.komunalno-zepce.com

Vlasnička/osnivačka struktura: Općina Žepče

Osnovna djelatnost preduzeća: Distribucija vode za piće i održavanje vodozahvata, filter stanice i vodovodne mreže; održavanje gradske kanalizacijske mreže, kanalizacijskog filter postrojenja i ostalih objekata kanalizacijskog sustava; proizvodnja i distribucija toplotne energije sa održavanjem toplotnih podstanica i cijevne mreže gradskog toplovoda; čišćenje ulica i gradskih javnih površina, briga o gradskom parku i zelenim površinama, gradskoj fontani, koritu rijeke Krajnjača i gradskoj šetnici uz rijeku Bosnu; odvoz smeća iz grada kao i sa šireg područja općine Žepče; upravljanje gradskim parkinzima, čišćenje, naplata i održavanje reda na parkinzima; upravljanje sa radom Gradske tržnice.

Historijat: JP "Komunalno" d.o.o. Žepče je pravni sljednik poduzeća „GRAKOM“ i „KOMUNALAC“ Žepče. Danas je to suvremeno poduzeće sa 35 stalno i 30 sezonski uposlenih.

Poslovanje preduzeća vezano za zaštitu okoliša:

Svoje djelatnosti poduzeće obavlja putem sljedećih organizacijskih jedinica:

- Služba za opće i pravne poslove;
- Služba financija;
- Vodovod i kanalizacija;
- Gradska čistoća i parkinzi;
- Gradsko grijanje.

• Odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda

Općina Žepče je jedna od malobrojnih općina u BiH koja ima kvalitetno riješene prečišćavanje pitke vode i gradske kanalizacije. Također je značajno da je vrlo dobro riješeno snabdijevanje pitkom vodom samog grada i prigradskih naselja tako da tijekom većeg dijela godine nema problema sa vodosnabdijevanjem. Nedostatak vode se javlja samo u izuzetno sušnom ljetnom periodu.

Prečistač otpadnih voda je u funkciji, uz povremene zastoje zbog kvara crpki na crpnoj stanici ili prečistaču ili zbog kvarova na drugim elementima postrojenja. Na odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda vršeni su slijedeći radovi:

- Redovito čišćenje kanalizacijskih šahtova, kolektora, pjeskolova, prečistača kanalizacijskih voda, crpnog postojenja;
- Redovita zamjena oštećenih i ukradenih poklopaca sa kanalizacijskih i vodovodnih šahtova.

- **Prikupljanje krutog otpada**

Poduzeće provodi aktivnosti na realizaciji projekta „Organizirano prikupljanje kućnog otpada na području Općine Žepče“ što uključuje zatvaranje gradske deponije otpada „Trebetović“ i odvoz cjelokupne količine smeća na regionalnu deponiju otpada „Mošćanica“ Zenica, odnosno traženje najpovoljnijeg trajnog rješenja za gospodarenje otpadom. Svake godine poduzeće realizira više projekata u cilju poboljšanja komunalne infrastrukture i poboljšanja kvalitete komunalnih usluga. Poduzeće je u 2019. godini krenulo sa novom uslugom - preuzimanje i zbrinjavanje krupnog (kabastog) otpada. Prvi krug prikupljanja je prošao bez većih problema. Krupni otpad je prikupljen iz svih 36 Mjesnih zajednica koje su pokrivene sa organiziranim prikupljanjem otpada. Dio prikupljenog otpada, koji se može utovariti u kamione za komunalni otpad je odvezen na regionalnu deponiju otpada, dok će krupniji otpad biti rastavljen na način da će biti odvojeno drvo, željezo, platno i spužva. Drvo će biti usitnjeno i iskorišteno kao gorivo u gradskoj kotlovnici, željezo prodano na otpad, a spužva i platno odvezeno na Regionalnu deponiju otpada. Ovime je usluga zbrinjavanja otpada podignuta na znatno veću razinu, što će značajno doprinijeti čistoći okoliša i poboljšanju uvjeta života na području općine Žepče. Naredni značajan korak u poboljšanju usluga prikupljanja i zbrinjavanja otpada u 2019. godini će biti prikupljanje šljake i pepela iz kotlovnica.

- **Čišćenje i uređenje grada**

U tijeku godine redovito se čiste ulice, javne asfaltirane i zelene površine u gradu. Tjedno se čisti fontana i mijenja voda u fontani. Korito rijeke Krajnjače se čisti u dijelu od Auto škole pa do ušća u rijeku Bosnu. Održavaju se klupe i prepreke na pješačkim zonama i određenim prilazima. Za vrijeme održavanja određenih manifestacija i obilježavanja značajnih datuma grad se dodatno čisti i vrši se dodatno pražnjenje kontejnera i posuda za otpad. Na zelenim površinama vrše se radovi uklanjanja smeća, košenja trave, sadnje, okopavanje i zalijevanje cvijeća, te orezivanje grmova i drveća. Vrši se povremeno uklanjanje smeća, čišćenje i košenje trave pored šetnice uz rijeku Bosnu, uz Staru cestu, na potezu od petlje do semafora te duž puta u poslovnoj zoni „Polja“. U zimskom periodu obavljaju se poslovi čišćenja snijega sa javnih površina, platoa, parkinga i trotoara, posipanje soli po mostovima, trotoarima i pješačkim prilazima, čišćenje šahtova za oborinske vode. Vrši se uklanjanje velikih količina pijeska koji ostaje na kolovozu i u šahtovima nakon zimskog posipanja i koji stvara velike probleme u sustavu kanalizacije.

Trenutne aktivnosti: JP "Komunalno" d.o.o. Žepče je kroz aplikaciju prema Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZDK-a u 2019. godini osiguralo iznos od 50.000,00 KM za realizaciju projekta „Zatvaranje gradske deponije otpada u Žepču“.

3. MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE, PROMET I KOMUNIKACIJE I ZAŠTITU OKOLINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona

Ministar: dipl. ecc. Arnel Isak

Adresa: Kučukovići 2, 72000 Zenica

Telefon: 032 460 700; 032 460 701;

Fax: 032 460 702

E-mail: min.prostorno@zdk.ba

Website: www.zdk.ba

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) je jedno od 10 ministarstava u Vladi Zeničko-dobojskog kantona. U pogledu organizacione strukture, rad Ministarstva je organiziran u 5 sektora:

1. Sektor za prostorno uređenje i građenje;
2. Sektor prometnih komunikacija;
3. Sektor prometa;
4. Sektor za upravno-pravne poslove;
5. Sektor za zaštitu okoline.

U okviru organizacione strukture Ministarstva djeluju još i:

1. Kantonalni zavod za urbanizam i prostorno uređenje;
2. Kantonalna direkcija za ceste.

- **Sektor za zaštitu okoline Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona**

U okviru ovog sektora obavljaju se upravni, analitički, stručni i drugi poslovi koji se odnose na:

- donošenje programa zaštite okoline i njenog unapređenja,
- koncipiranje programa zaštite okoline i koordinaciju aktivnosti na istraživanju, planiranju, finansiranju i praćenju stanja okoline,
- praćenje stanja Fonda za zaštitu okoline,
- pregled programa i planova iz oblasti zaštite čovjekove okoline koje kandiduju općine,
- prikupljanje, pregled i kandidiranje projekata iz oblasti zaštite okoline većih zahvata prema Federalnim ministarstvima,
- saradnju sa nevladinim organizacijama,
- učestvovanje u pripremi prednacrta, nacrta i prijedloga propisa kojima se reguliše oblast zaštite okoline, te predlažu potrebne mјere za njihovo sprovođenje.

4. PRIVREDNA KOMORA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona Zenica

Predsjednica komore: mr.sci. Diana Babić

Adresa: Mehmedalije Tarabara 15, 72000 Zenica

Telefon: 032 465 851;

Fax: 032 465 852;

E-mail: pkzedo@bih.net.ba

Website: www.pkzedo.ba

Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona je, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim komorama u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, broj 35/98 i 34/03), konstituisana 09.02.1999. godine, i samostalna je nevladina, neprofitna, javno pravna asocijacija, pravnih i fizičkih lica koja obavljaju privrednu djelatnost na području Zeničko-dobojskog kantona.

Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona svojim djelovanjem pokriva teritoriju Zeničko-dobojskog kantona, koji se prostire na površini od 3.343 km² i po površini zauzima četvrtu mjesto u Federaciji Bosne i Hercegovine i koji obuhvata deset općina: Breza, Doboj Jug, Kakanj, Maglaj, Olovo, Tešanj, Usora, Vareš, Zavidovići, Žepče i dva grada: Visoko i Zenica. Zenica je administrativno sjedište Kantona.

U pogledu organizacione strukture, u Komori, u okviru Stručne službe djeluju tri organizaciona sektora: Sektor za industriju, usluge i projekte; Sektor za ekonomske i pravne poslove i Sektor za informatiku, statistiku i javna dokumenta.

Usluge koje pruža Privredna komora ZDKsu:

- zastupanje interesa članova Komore i privrede u cjelini pred organima izvršne i zakonodavne vlasti u postupku kreiranja i donošenja zakonskih i provedbenih propisa, koji stimulišu poduzetništvo;
- zastupanje interesa članova Komore u kreiranju i donošenju strategije razvoja, sektorskih ekonomske politike, zaštiti domaće proizvodnje, te uspostavljanju sistema ekološki održivog razvoja;
- pružanje poslovnih infrastrukturnih i organizacionih usluga članovima radi povećanja efikasnosti njihovog poslovanja i uspješnijeg uključivanja u tržišne tokove;
- izdavanje odgovarajućih dokumenata u skladu s povjerenim javnim ovlaštenjima;
- istraživanje i analiza osnovnih indikatora i trendova privrednih kretanja;
- kontinuirana organizacija edukacije i tematskih radionica od interesa i članice Komore i za ostala pravna i fizička lica, iz različitih oblasti poslovanja;
- zajednički nastupi na sajamskim i drugim privrednim manifestacijama;
- aktivnosti zajedničke implementacije projekta, finansiranih od domaćih i od stranih donatora.

Osnovni programski ciljevi Komore su:

- Stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja
- Uspostavljanje i unapređenje poslovnih veza među članicama

- Promocija potencijala privrednih subjekata ZDK
- Unapređenje konkurentnosti kompanija
- Uspješnije uključivanje kompanija ZDK u tržišne tokove
- Doprinijeti povećanju zapošljivosti, aktivnostima usaglašavanja obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada
- Internacionalizacija poslovanja kompanija,

a sve u cilju privrednog razvoja Zeničko-dobojskog kantona.

Članstvo u Komori:

Članstvo u Komori je dobrovoljno i mogu ga steći svi registrirani privredni subjekti sa sjedištem na području Zeničko-dobojskog kantona, na osnovu pismene izjave o pristupanju u članstvo. Članstvom u Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona istovremeno se stiče članstvo i u Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije BiH.

Odlukom Skupštine Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona, a na osnovu usaglašenih odnosa, utvrđuje se kriterij i visina jedinstvene mjesecne članarine uvažavajući ekonomsku snagu članova.

Pristupanjem u članstvo svaki član osigurava:

- Ravnopravno članstvo u komorskem sistemu, pravo da učestvuje u biranju predstavnika u sve oblike komorskog organiziranja, pravo korištenja svih potencijala komorskog sistema, pravo učešća u svim oblicima i svim programima djelovanja komorskog sistema, pravo korištenja svih rezultata iz programa aktivnosti komorskog sistema i programa pomoći, pravo na legitimno zastupanje kod subjekata zakonodavne i izvršne vlasti, te predstavljanje kod privrednih subjekata i drugih asocijacija, pravo na organizirani nastup i predstavljanje kroz komorski sistem na sajmovima i drugim promocijnim skupovima;
- Mogućnost uticaja na stvaranje povoljnijeg okruženja za uspješno poslovanje;
- Infrastrukturnu i organizacionu pomoć u aktivnostima koje imaju za cilj povećanje efikasnosti poslovanja članova i njihovog uspješnijeg uključivanja u tržišne tokove;
- Infrastrukturnu i stručnu pomoć pri organiziranju svih vrsta privrednih manifestacija od zajedničkog ili pojedinačnog interesa;
- Usluge izdavanja javnih ovlaštenja za članove Komore se obavljaju po povolnjim uslovima.

Polazeći od privredne strukture Kantona, a imajući u vidu potrebe i interes članova Komore, struktura unutarnje organizacije Komore obuhvata različita strukovna/sektorska udruženja, koja uključuju:

- Udruženje energetike, rudarstva i industrije;
- Udruženje tekstila, kože i obuće;
- Udruženje poljoprivrede i prehrambene industrije;
- Udruženje građevinarstva i industrije građevinskog materijala;
- Udruženje šumarstva, prerade drveta, papirne i grafičke industrije;
- Udruženje trgovine, bankarstva, osiguranja i poslovnih usluga i
- Udruženje prometa i komunikacija, komunalnih djelatnosti, ugostiteljstva i turizma.

4.1. UDRUŽENJE KOMUNALNE DJELATNOSTI

• Rad Udruženja komunalnih djelatnosti

Udruženje komunalnih djelatnosti u okviru Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona konstituirano je 27.12.2005. godine, tako da egzistira već 14 godina. Članovi Udruženja su komunalna preduzeća sa područja Zeničko-dobojskog kantona.

U okviru svoga rada i djelovanja Udruženje komunalnih djelatnosti, redovno na svojim sjednicama:

- razmatra određena važna pitanja iz oblasti komunalne privrede, nakon čega Komora obrađene prijedloge dostavlja nadležnim organima radi njihovog rješavanja i preuzimanja odgovarajućih mjera od interesa za komunalnu privredu;
- razmatra nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti komunalne privrede i od interesa za privredu, te po istima neposredno ili preko svojih organa i tijela obezbjeđuje prijedloge, stavove, mišljenja i sugestije svojih članova;
- pokreće inicijative za donošenje zakona i drugih propisa iz oblasti komunalne privrede;
- razmatra saradnju sa sektorskim udruženjima komunalne djelatnosti u državi i inostranstvu radi razmjene iskustava i dobrih poslovnih praksi;
- razmatra ostala pitanja bitna za tekuće poslovanje komunalnih preduzeća;
- identificira probleme u poslovanju komunalnih preduzeća, predlaže načine i aktere relevantne za otklanjanje istih.

• Donošenje Zakona o komunalnim djelatnostima

U skladu sa zaključkom Udruženja, Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona je pokrenula inicijativu za donošenje Zakona o komunalnim djelatnostima za područje Zeničko-dobojskog kantona, tako da je **izradila Nacrt zakona** i isti dostavila nadležnom resornom ministarstvu, te je do kraja sa predstavnicima komunalne privrede aktivno učestvovala u njegovoj izradi i proceduri donošenja.

Zakon o komunalnim djelatnostima usvojila je Skupština Zeničko-dobojskog kantona na svojoj 25. sjednici održanoj dana 15.12.2008. godine. Zakon je objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, broj 17/08 i na snazi je od 08.01.2009. godine.

Navedeni Zakon je neophodna platforma, ali za nesmetan rad i unapređenja rada preduzeća komunalnih djelatnosti, potrebno je osigurati dosljednu implementaciju odredaba tog Zakona, a naročito član 14.

• Aktivnosti Udruženja komunalnih djelatnosti

U toku 2019. godine, dinamiziran je rad Udruženja komunalne djelatnosti pri Komori, kako bi se intenzivnije, kontinuirano radilo na identificirajući i rješavanju problematike preduzeća komunalne djelatnosti, utvrdili modaliteti saradnje sa organima izvršne, zakonodavne i sudske vlasti i na kantonalm i na nivou FBiH, te kako bi sinergijski implementirali projekte od zajedničkog interesa.

S tim u vezi, formiran je i Stručni tim sastavljen od predstavnika svih preduzeća komunalne djelatnosti sa područja ZDK pravne i/ili ekonomski struke, kao i predstavnika Komore koji će u kontinuitetu zajednički raditi na pitanjima vezanim za rješavanje zakonske problematiku u radu komunalnih preduzeća (utuživanje i izvršenje komunalnih potraživanja, Zakon o javnim nabavkama, realna cijena usluga, odnosi sa upraviteljima i sl.).

Udruženje komunalnih djelatnosti pri PKZDK, u okviru svojih nadležnosti, svoje aktivnosti usmjerava i u pravcu realizacije aktivnosti zaštite životnog okoliša, implementirajući projekte iz navedene oblasti, a na što obavezuje i **Memorandum o saradnji između Vlade Zeničko-dobojskog kantona i Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona**, potpisani 27.05.2019. godine., koji u Tačci 5. predviđa i „Koordinacija aktivnosti s ciljem unaprjeđenja uslova poslovanja preduzeća komunalne djelatnosti na području ZDK, sa fokusom na projekte zaštite životnog okoliša“.

Potpisivanje navedenog Memoranduma dovoljno govori o interesu i nastojanju Vlade Kantona, tj. Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK i Privredne komore ZDK da, između ostalog, sinergijski djeluju sa komunalnim preduzećima i ostalim relevantnim akterima, na zaštiti životne okoline na području ZDK.

5. BAZA PODATAKA PREDUZEĆA KOMUNALNE DJELATNOSTI SA PODRUČJA ZENIČKO-DOBOSKOG KANTONA

Rb	Naziv preduzeca	Adresa	Ime i Prezime	E-mail	Tel.	Fax.
1.	JP "Komunalno" d.o.o. Breza	ZAVNOBIH-a br.6, 71370 Breza	Ramiza Frljak	ipkbreza@gmail.com	032 783 615	032 783 491
2.	JKP "Vis" d.o.o. Doboj Jug	Trg 21. Mart br.2, 74203 Doboj Jug	Maid Buljubašić	ikpvis@hotmail.com	032 699 391	032 699 390
3.	JP "Vodokom" d.o.o. Kakanj	Alije Izetbegovića 51/II, 72240 Kakanj	Haris Veispahić	Vodokom@bih.net.ba	032 557 952	032 557 956
4.	JP "Grijanje" d.o.o. Kakanj	Alije Izetbegovića 51, 72240 Kakanj	Mirnes Bajtarević	info@grijanje.co.ba	032 554 838	032 554 937
5.	KJD "Maglaj" d.o.o. Maglaj	Ulica mladih 4, 74250 Maglaj	Mehmed Bradarić	kiddoomaglaj@bih.net.ba	032 603 523	032 603 689
6.	JKP "Bioštica" d.o.o. Olovo	Školska br.3, 71340 Olovo	Kasim Kljajić	biostica@bih.net.ba	032 828 430	032 825 010
7.	JP "RAD" d.d. Tešanj	Trg Žrtava 3. avgusta bb, 74260 Tešanj	Adnan Lihić	kprad@bih.net.ba	032 650 566	032 650 428
8.	JP "Toplana" d.d. Tešanj	Bukva bb, 74260 Tešanj	Asim Bašalić	toplana@bih.net.ba	032 650 508	032 650 826
9.	JKP "Usora" d.o.o. Usora	Sivša bb, 74230 Usora	Slaven Prakljačić	ikp.usora@tel.net.ba	032 899 250	032 663 211
10.	JKP "Vareš" d.o.o. Vareš	Put mira 33, 71330 Vareš	Zafer Kamenjaš	ikpvares@bih.net.ba	032 843 054	032 843 033
11.	JP "Vareš-stan" d.o.o. Vareš	Korovinjići br.1, 71330 Vareš	Ivan Miletović	stanovil997@outlook.com	032 843 048	032 843 011
12.	JP "Visoko Ekoenergija" d.o.o. Visoko	Kakanjska 4, 71300 Visoko	Muhamed Husić	visgas@bih.net.ba	032 735 299	032 735 563
13.	JKP "Visoko" d.o.o Visoko	Naselje Luke II br.16, 71300 Visoko	Hasan Prelić	info@jkpvisoko.ba	032 738 600	032 738 600
14.	JKP "Gradsko groblja" d.o.o. Visoko	Mule Hodžića 108, 71300 Visoko	Kenan Karavdić	ikpgg@bih.net.ba	032 735 001	032 738 556
15.	JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići	Podubravije 3, 72220 Zavidovići	Amer Halilović	ikpradnik@bih.net.ba	032 870 441	032 870 441
16.	"ALBA Zenica" d.o.o. Zenica	Sarajevska bb, 72000 Zenica	Džafer Dautbegović	alba_ze@alba.ba	032 442 851	032 440 611

17.	JP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica	Bistua Nuova 17, 72000 Zenica	Emir Pašalić	info@vikkze.ba	032 209 334	032 209 359
18.	JP "Grijanje" d.o.o. Zenica	Bilnišće 107, 72000 Zenica	Sead Kakanjo	uprava@sriananjezenica.ba	032 423 097	032 423 099
19.	JP "Tržnica" d.o.o. Zenica	Marsala Tita 48, 72000 Zenica	Selma Vidimlić	trznica2000@bih.net.ba	032 401 573	032 243 043
20.	PD "Regionalna deponija Moščanica" d.o.o. Zenica	Moščanica bb, 72000 Zenica	Emir Zukić	regdepze@bih.net.ba	032 446 361	032 446 634
21.	JP "Gradsko groblje" d.o.o. Zenica	Školska 1, 72000 Zenica	Almir Sarajlić	gradskogroblje.ze@hotmail.com	032 401 496	032 242 806
22.	JP "Parking servis" d.o.o. Zenica	Muhameda Seida Serdarevića br.1, 72000, Zenica	Nisvet Hukić	ipparkingservis@gmail.com	032 465 476	032 465 472
23.	grada "Zenica" d.o.o. Zenica	Mehmedalije Tarabara 15, 72000 Zenica	Lejla Brđevac	ze.plan@bih.net.ba	032 460 910	032 460 914
24.	JKP "Zenicatrans-prevoz putnika" d.o.o. Zenica	Aleja Šehida bb, 72000 Zenica	Darmin Terzić	zenicatranspp@gmail.com	032 402 457	032 240 464
25.	JP za "Upravljanje i održavanje sportskih objekata" d.o.o. Zenica	Aleja Šehida bb, 72000 Zenica	Nedim Talić	info@sportskiobjekti.ba	032 209 709	032 209 708
26.	JP "Zenicas" d.o.o. Zenica	Muhameda Seida Serdarevića br.1, 72000, Zenica	Sandino Rizvanović	lejmana.durmisi@zenicasgas.ba	061 711 267	n/a
27.	JP "Komunalno" d.o.o. Žepče	Željeznička 3, 72230 Žepče	Mirko Šumić	jp.komunalno.zepce@tel.net.ba	032 888 300	032 881 701

